Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

тэмнай 1921 оной бриин 21-hээ гарана | № 18 (13813) | 1975 оной январиин 22, среда | Сэн 2 мүнгэн.

УЙЛЭДБЭРИИН ФОНДНУУДАЙ АШАГ ҮРЭ

Манай орон дотор арадай ажалаар үйлэдбэриин туйлай ехэ фонднууд байгуулагданхай. Тэдэнние ашагтайгаар хэрэглэхэ, шэнэ хүсэнүүдые түргөөр ашаглаха ябадал, түхеэрэлгэнүүдэй миин байха ябадалые усадхалга, техникэдэ, станок болон машина бүхэндэ эээн ёhoop хандалга экономическа туйлай ехэ ашаг үрэ үгэнэ. Промышленностьда фонднуудай ашаг үрые оройдоол нэгэ мүнгөөр дээшэлүүлхэдэ, 3 миллиард түхэрнгэй алмалта үгэнэ.

(Партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай хандаhан Хандалгаhаа).

ОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨН УЛАМ ҮРГЭДЭГ ЛЭ!

ТИИН УРЯАДА ХАРЮУ

ТҮСЭБ, УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭХЭБДИ

эсхэхы жэлэй эхиндэ парти, правительствымнай гар шухала документнүүд толилогдобо. КПСС-эй й Хандалга бэшэгтэй, 1975 ондо бүхэсоюзна социа мүрысөө эмхидхэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР- стрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй й тогтоолтой танилсажа, совхозоймнай хүдэлмэри мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд табан жэлэй түсэбые эн дүүргэхэ, продукциин шанар hайжаруулха, тэ өөрынь үнэ сэн хямдаруулха тухай арга боломжо а хаража үзэhэн, ажалшан бүхэн дээшэлүүлэгдэhэн нуудые абаhан байна.

хозынай үнгэрhэн жэлдэ, мүн бүхы дүрбэн жэлэй ада яhала урагшатайгаар ажаллажа гараа. Гүрэн тү ю саг үргэлжын туhаламжын, малшад, таряашадай осотойгоор ажаллаhанай ашаар совхозой үйлэдбэ хүсэнүүд, фонднууд нилээд бэхижүүлэгдэhэн, адуу лай тоо толгой олошорhон, үүлтэрынь hайжаруу hан, тингэжэ продукци ехээр абтадаг, гүрэндэ ту адаг болоhон байха юм.

халиг hайн үүлтэрэй үхэрнүүдые үсхэбэрилхэ үй риин гол мэргэжэлтэй болоhон манай ажахы энэ р зарим тэды амжалтатай. Мүнөө үедэ мянган йбди. Тэдэнэймнай 220-ниинь мяхалиг сэбэр үүл 330-ниинь hайжаруулагдаhан холимол үүлтэрэй игээд хоёр-гурбан жэлэй үнгэрхэдэ бусад ажахы а үүлтэртэ 150 буха буруу, 150 эмэ буруу жэл удалдаха аргатай болохо байнабди.

тиингаа ЦК-гай Хандалгада харюу болгон, хүдөө ын продуктнуудые ехээр абаха, бэлэдхэхэ, продук шанар hайжаруулха бүхэсоюзна социалис мүры э оролсохо зуураа, совхозой коллектив **гүрэндэ мяха даха табан жэлэй түсэбые 1975 оной түрүүшын та дүүргээд, жэлэй түгэсэтэр түсэбhөө үлүү 2 мян ентнер мяха бэлэдхэлэй пунктда оруулха** зорилго а табяа. **Мүн гүрэндэ нооhо тушааха табан жэлэй ые июль hарада бэелүүлээд, түсэбhөө үлүү 271 ер худалдаха байнабди.** Тиихэдэ **табан жэлэй түсэб адуур 9100 гаран центнер ороohо гүрэндөө тушаа 0 мянган центнер үбhэ түсэбhөө үлүү бэлэдхэжэ а хүсэлтэйбди.**

раалhан энэ ехэ уялгаяа бодото хэрэг дээрэнь бэе ын тула совхозой дирекци, партийна организаци лэй, политическэ хүдэлмэри ябуулжа захалаа. э үедэ гүүртэ, отарануудаар, бригада, звеноhуудаар шадай суглаан боложо, хүн бүхэнэй абаhан уялга олоной анхаралда харуулагдана.

хозой түрүү малшад: республикын Верховно Сове депутат **Цыбжитма Дармаева, үхэршэд Дугар Шой**, **Надежда Очирова**, **Будажап Данзанов, Бабасан нукуев болон бусад шахамалнуудайнгаа шэгнүүрые хэдэ 900—1000 граммаар нэмээхэ уялга** абаhан на. Эдэнэртэ абаhан энэ ехэ уялгаяа бэелүүлхэ үйлэдбэриин арга боломжо олгохо гээшэ совхозой хүтэлбэрилэгшэдэй хэрэг мүн.

Мүнөө үедэ залуу малыс түргөөр түлжөөхэ, шахан таргалуулха баазада 1200 үхэр харууhалагдана. Эдэ малда тэжээлыень жэжэлжэ, холижо худхажа үгэхэ хүдэлмэри гол түлэб оньhожоруулагданхай. Үбhэ, hолоомо хэршэгдэжэ, силос болон бутаруулагдаhан таряа талханай зүйлтэй холигдожо, дээрэнь монокальцифосфат гэжэ минеральна бодосууд нэмэгдэжэ үгтэнэ. Бүдүүн тэжээлые КУФ-1,8 машинаар жэжэлхэдэ эгээн зохид байшоо. Инмэ хуурай холисоёо тракторай тэргэдэ ашажа, оньhон аргаар малай хобто хобоо соо хэнэбди. Урдань силос нүхэн cooho малтан гаргаха гээшэ малшадта угаа хүшэр ажал байгаа. Мүнөө энэ хүдэлмэри техникын хүсоор хэгдэнэ. Ингэжэ **малшадтаа хоёр дахин олон мал даалгаха аргатай болообди** гэхэ тү, али ажалайнь бүтээсэ хоёр дахин шахуу дээшэлхэ болоно. Хэрбээ урдань хэрэглэгдэhэн үбhэ, hолоомо үхэрнүүд эдижэ үгэхэгүй гэжэ хэлсэдэг байбал, мүнөө малшаднай энээнэй угаа hайн байhые ойлгожо, жэжэлэгдээгүй тэжээлhээ арсадаг болонхой.

Тиин урда жэлнүүдтэ үхэршэднай малайнгаа шэгнүүрые үбэлдөө hайса нэмээдэг аад, зундаа бэлшээриин ногооной ургажа хүсөөгүйдэ бирадаггүй байгаа. Тиимэhээ **май, июнь, июль hарануудта** эдэ малай шэгнүүрые үбэлэйхиhөө дутуугүй нэмээхын тула **300 үхэр, 1500 хони шахан таргалуулха тусхай хобоо хобтотой hарабшануудые түхеэржэ байнабди.** Энээндэмнай манай шефүүд — Потанинай модо бэлэдхэлгын пунктын барилгашад ехэ туhа хүргэнэ. Эдэнэр барилгаяа болзорhоо урид. февраль hарын эхилтэр дүүргэхэ гэhэн уялга абаа.

Май-июль hарануудта шахан таргалуулагдаха малда эдюулхэ үбhэ, тэжээл үлөөхэ гэжэ шиидээбди. **Бүхыдөө 1000 центнер үбhэн, 1500 центнер ороohон үлөөгдөө.** Энэ тэжээлээр, мүн хабар эртэ тариглаhан зелёнко хэрэглэжэ байжа, энэ үедэ **шахамал үхэрнүүдээ 380—400 килограммда, хонидоо—45 килограммда хүргэжэ, гүрэндэ тушааха байнабди.** Тиихэдээ үхэр бүхэндэ үдэртэ 4 килограмм үбhэн, 4 килограмм талха таряанай зүйл үгтэхэ юм. Мүн хонидто сүүдхэдэ 300 грамм үбhэ, 1 килограмм талха таряанай зүйл эдюулэгдэхэ жэшээтэй. Мүн эдэ малда эдюулэгдэхээр хабар эртэ 400 гектар зелёнко таригдаха байна. Эдэ бүгэдын ашаар үхэр малаа жэлэй дүрбэн сагта шахан, бэлшээн таргалуулха аргатай болохобди. Нёдондо үхэр бүхэнөө дунда зэргээр 360 килограммтайгаар гүрэндөө тушааhан байбал, энэ жэлдэ тэдэнээ адагынь 370 килограммда хүргэхэбди. Ингэжэ гүрэндэ hайн шанартай продукци худалдагдаха юм.

Таряалан, сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ талаар манай механизаторнууд, луговодууд ехэ уялгануудые абанхай. Энэ жэлдэ совхозой механизаторнууд нёдондонойхидо орбол гектар бүриhөө хоёр центнер ехэ ороohо таряа абаха зорилготой. Совхозой луговодууд үнгэрhэн жэлдэ гектарай 27 центнер үбhэ абаа hэн. Энэ амжалтаяа алдахагүй гэжэ шиидээ. Манай бэрхэ луговодууд Очиржап Ешеев, Цыбик Бадмаев гэгшэд даажа байhан 109 гектар сабшалангай га бүриhөө 41 центнер үбhэ хуряаhан алдартай. Мүн луговод Цыбикжап Цибудеев 102 гектарай тус бүриhөө 35,1 центнер ургаса абаhан юм. Эдэнэр мүн лэ энэ жэлдэ нёдондонойхиhоо дутуугүй баян ургаса абаха хүсэлтэй.

Таряашад, луговодуудай абаhан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхынь тула мүн лэ үйлэдбэриин зохид арга нүхэсэл олгохо хэрэгтэй. Нэн түрүүн трактор, машинануудаа саг соонь hайн шанартайгаар заhабарилха, үрэhэ хүрэнгээ тарилгын шанарта хүргэхэ байнабди. Уhалуурнин hубаг, ханаабууд, түхеэрэлгэнүүд намартаа бэлдэгдэhэн байна. Хэрбээ үнгэрэгшэ жэлэй ургасада 6.000 гаран тонно наг шэбхэ хэрэглэгдэhэн байбал, мүнөө жэлдэ тэрэнээ 10 мянган тоннодо хүргэхэбди. Нёдондо газартаа 359 тонно минеральна үтэгжүүлгэ оруулаа hаа, байгша ондо 450 тонно хэрэглэхэбди. Совхозой сабшалан дээрэ 2 лугомелиоративна отряд, 15 луговод ажаллана.

Үйлэдбэриин эдэ эрхэ нүхэсэлнүүдhээ гадна малшад, механизаторнуудаа гэр байраар, соёлой хэрэгсэлнүүдээр хангаха хэрэгтэ анхарнабди. hүүлэй дүрбэн жэлэй туршада хоёр-хоёр айлай байха 16 гэр хүдэлмэришэдтөө баряабди. Энэ жэлдэ инмэ үшөө хоёр гэр бүтээгдэхэ. Улаан булангуудта совхозой мүнгөөр 3 телевизор абтажа табигдаа. Мүн малшад, механизаторнуудай сүлөөгүй сагта тэдэнэрые эд бараагаар, эдеэ хоолоор хангаха тушаа анхардагбди.

Тингэжэ юhэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорhоо урид бэелүүлхэ мүрысөөндэ ороhон хүн бүхэн оролдоод байбал, абаhан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэ аргатай.

Зүгөөр трактор, машинануудай, малай фермэнүүдтэ тодхогдоhон түхеэрэлгэнүүдэй хойноhоо техническэ харууhалга мүнөө үе сагай эрилтын ёhoop үшөөл хэгдэнэгүй гээшэ.

Эдэ машина, түхеэрэлгэнүүдтэ хэрэгтэй частьнууд дуталдадаг. Эдэ бүгэдые «Сельхозтехника» нэгэдэл бэелээ даажа абадаг hаа, hайн бэлэй.

Хоёрдохёор, морёор нилээд ехэ ажал хэгдэнэ. Теэд худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд малшадые тэргэ, тоногоор, ядахын сагта тахын хадааhаар хангаха гэжэ орой оролдоногүй. Эдэ бүгэдэ манай ажалда ехэ hаад ушаруулдаг байха юм.

Мүрысэгшэдтэ абаhан уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлхэ бүхы арга нүхэсэл олгохо гээшэ партийна.советскэ органуудай, организацинуудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй уялга мүн гэжэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоол соо тон зүб хэлэгдэнэ. Энээндэ анхарха ёhoтойбди.

Д. ЦЫДЕНЖАПОВ.
Бодонгуудай совхозой директор.

„САЛЮТ-4" ШЭНЖЭЛГЭНҮҮД ҮРГЭЛЖЭЛҮҮЛЭГДЭhЭЭР

НИИДЭЛГЭ ЗАЛАН, ХҮТЭЛХЭ ТҮБ. (ТАСС).

Январиин 20-до Москвагай сагаар 14 часта «Салют-1» гэжэ замбуулинай научна станци Газарые 400 удаа тойробо. Тиихэдээ экипажые hуулгаад, 130 дахин тойроhон байгаа.

Алексей Губарев, Георгий Гречко станци дээрэ наймадахи, юhэдэхи үдэрөө хүдэлмэрилхэдөө, научно-техническэ ээлжээтэ шэнжэлгэнүүдые, туршалгануудые хэбэ. Рентген нэгэ телескопой туhаламжаар Вела гэдэг шэнэ бүлэг мүшэдтэ болоhон тэhэрэлгын үлэгдэлнүүдэй туяаталгын түхэл маягые шэнжэлhэн байна. Тиихэдээ экипажай командир замбуулинай дайдада станциин зүг шэгые тодорхойлоо, харин бортинженер телескопой хүдэлмэрние жолоодон хүтэлбэрилөө. Элдэб спектральна шэнжэнүүдтэй рентгенэй хэдэн элшэ хүсэн тухай баримта мэдээнүүдые хоёрдохи телескопоороо абаба.

Станци дээрэ тодхогдоhон уб улаан телескоп-спектрометрэй туhаламжаар спектрэй уб улаан таладахи газарай туяаталгые космонавтнууд шэнжэлhэн байна. Абтаhан мэдээсэлнүүд атмосферые саашадань шэнжэлгэдэ хэрэглэгдэхэ юм.

Техническэ туршалгануудые хэхэ программын ёhoop, экипаж нарижуулан hайжаруулагдаhан оптическа приборнуудые хэрэглэн, өөрөө амяарлан навигацилха хэрэгсэлнүүдые, арга онолнуудые шэнжэлжэ үргэлжэлүүлhэн байна.

Телеметрическэ мэдээнүүдэй, экипажай элидхэhэнэй ёhoop, станциин бүхы түхеэрэлгэнүүд гэмгүй hайнаар хүдэлнэ. Нүхэд Губаревай, Гречкын бэенүүд hайн.

«Салют-4» гэжэ станци дээрэ хүдэлмэри үргэлжэлhөөр.

ХАНГАЛГАДА—ХАМАГ ХҮСЭЕЭ

Ажалшадай үдэр бүри ургажа байгаа эрилтэнүүдые гүйсэд хангахын тула манай комбинадай хүдэлмэрилэгшэд бүхы хүсэ шадалаараа оролдожо байдаг. Бидэнэр мүнөө хүн зоной ажаhуудалай элдэб янзын эрилтэ хангханабди.

Манай комбинадай коллективтэ hайн мэргэжэлтэй болоhон, ажалдаа оролдосо ехэтэйгээр хандадаг хүдэлмэрилэгшэд үсөөн бэшэ. Жэшээлхэдэ Г. А. Энис, К. И. Антонова гэгшэд юhэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб үни дүүргээд, мүнөө 1966 оной февраль hарын түсэбөөр хүдэлжэ байнад.

Гэбэшье хүдөөгэй ажалшадай эрилтэ гүйсэд хангажа үшөөл шаданагүйбди, хүн зоной захяа сүм, hайн шанартайгаар үшөөл дүүргэгдэнэгүй, энэ талаар бии байhан арга боломжонууд hайса хэрэглэгдэнэгүй.

hаяхана комбинадаймнай коллективэй хамтын суглаан боложо, партида, совет арадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаhан Хандалга зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тэндэ үгэ хэлэhэн хүдэлмэрилэгшэд, тэрэ тоодо час заhагша Г. Я. Руш, хубсаhа эсхэгшэ А. Р. Раднаева болон бусад түрэл партиингаа Хандалгые нэгэн дуугаар hайшаагаа.

Партиин Хандалгада харюу болгон, комбинадаймнай хүдэлмэрилэгшэд түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялгануудые абаба. Баталан абаhан уялганууд соомнай ингэжэ бэшэгдэнхэй:

Арад зоной ажаhуудалай эрилтэ хангаха талаар жэлэйнгээ түсэб 1975 оной декабриин 30-да дүүргэхэ, нёдондо жэлэйхиhээ 12 процентээр ехэ продуци үгэхэ. Жэлэй туршада 2 мянган түхэригэй эд хэрэгсэл, электрын элшэ хүсэ алмаха, ажалай бүтээсые түсэбөөр хараалагдаhанhаа 2 процентээр дээшэлүүлхэ.

Энэ жэлдэ аймагайнгаа совхоз бүхэнэй түб тосхондо ажалшадай захил абадаг комплекэсно пунктнуудые нээхэ. Үйлэдбэриин шухала мэргэжэлнүүдтэ 20 хүниие hургаха, уралан нарижуулха ба ухаалан зохёохо талаар хүдэлмэри hайжаруулха, хангалгын хүдэлмэриин шанар эрид hайжаруулха, үйлэдбэриин гаргаша бага болгохо ба хүдэлмэриин өөрын үные хямдаруулха.

Комбинадаймнай хүдэлмэрилэгшэд шефтээ абаhан совхоздоо ходо туhа хүргэжэ байха, совхозой хүдэлмэришэдтэ кукурузу тариха, харууhалха, хуряахадань, үбhэ тэжээл бэлэдхэхэдэнь туhалха, тэдэнэй дунда ниитэ-политическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулжа байха юм.

Ж. БИЗЯЕВ,
аймагай ажалшадай ажаhуудалай эрилтэ хангаха комбинадай директор.

Закаменск.

үүрэй аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй механизаторнууд болон жолоошод тэ табан жэлэй дүрбэ, тодорхойлхы жэлдэ гай hайнаар хүдэлжэ ба. Эндэ үдэр бүриин аабарние үлүүлэн дүүргэ жолоошод улам олошор Тэдэнэй тоодо Матвей ркулович Белых, КПСС- эшүүн Михаил Васильевич Павлов гэгшэд оролсоно. хоёр нүхэд хубиингаа бан жэлэй даабарние болhоонь урид — 1974 оной тябрь hарада дүүргэhэн ха юм. Тингэжэ тэдэнэр гтаа хүдэлдэг нүхэдтөө бүсэ ехэтэй ажалай жэшээ ууулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. М. Белых.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ТЭМСЭЛ ЭХИЛБЭ

Республикын залуу hаалишад юhэдэхи табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлые нилээд амжалтатайгаар түгэсхэhэн юм. Колхоз, совхозуудта hү hаалиин комсомол-залуушуулай шэнэ шэнэ фермэнүүд эмхидхэгдээ. Тингэжэ залуушуул бүри олоороо мал ажал дээрэ хүдэлхөөэ гарана. ВЛКСМ-эй ЦК-гай Хүндэлэлэй алтан тэмдэгээр шагнагдаhан Түнхэнэй аймагай Саланай совхозой Улаан-Горхоной комсомол-залуушуутай фермын hаалишан Радна Пархаева 1974 оной түсэбые 186 процент дүүргэжэ, түрүүшүүлэй тоодо оролсобо, Комсомол басаган юhэдэхи табан жэлэйнгээ даабарние 3 жэл зургаан hара соо дүүргэhэн гэжэ хэлэхэдэмнай, энэ hаалишанай хэды шэнээн hайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ажалладаг байhаниинь элеэр харагдана гэжэ hанана бди.

Гадна Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой hаалишан Галина Аюшеева, Сэлэнгын аймагай Сэлэнгын совхозой hаалишан Дыжит Аюшеева, Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой hалишан Екатерина Казачцева болон бусадыешье эндэ нэрлэмээр.

Ингэжэ залуу малшад түгэсхэхы жэлые габшагай ажалаар угтаад, табан жэлэйнгээ түсэбтэ даабаринуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө тэмсэлээ эхилбэ.

Д. ЦЫРЕНДОНДОКОВ.

АГУУ ИЛАЛТЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда туйлагдаhан илалтын 30 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтаха гэhэн үүсхэл Ленинэй ордento ЛВРЗ-гэй вагон-хабсаралгын цехэй коллектив гаргаба. Энэ үүсхэлынь дайнай геройнуудай, дайнда наhа барагшадай нангин дурасхаалда зорюулагданхай юм.

Илалтын хүндэлэлэй габшагай ажалай ашаг үрэ ехэтэй, тодорхой байхын ба тэрээндэ хүдэлмэришэдые олоор хабаадуулхын тула ажалай вахтанууд арбан Герой-городуудай нэрээр нэрлэгдээ. Герой-город бүхэнэй хүндэлэлдэ ажалай 10 үдэрэй вахта соносхогдоо.

Вагон хабсаргагшад иимэ үүсхэл гаргахын тула арга боломжонуудаа хаража үзөө. Нёдондо жэлэй социалис мүрысөөндэ hайн үрэ дүн туйлаhан байна. Продукци гаргаха түсэбынь болзорhоо уридшалан дүүргэгдэжэ, даабариhаа гадуур 40 гаран мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдөө. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 105,2 процент дүүргэгдэhэн байна.

Ажалай ветеранууд, Агууехэ дайнда хабаадагшад Н. В. Алякшина, Н. А. Зюков, А. Н. Петров, Д. Г. Гаврилов ажалай вахтада жагсаха дурадхал эгээл түрүүлэн оруулаа hэн. Цехэй коллектив энээниень hайшаагаад, ажалай арбан вахта үнгэргэхэ үүсхэл гаргаhан юм.

Заводой бүхы коллектив энэ үүсхэлыень дэмжээд, ажалай вахтада жагсаа. Партиин Железнодорожно райкомой бюро вагон хабсаргагшадай үүсхэл hайшаагаад, Илалтын үдэртэ зорюулагдаhан вахтые январиин 6-hаа майн 9 болотор районой предприятинуудта үнгэргэхые дурадхаhан байна. Түрүүшын 10 үдэрэй вахта Герой-город Москвада зорюулагдаа.

ЛВРЗ-гэй коллектив, партийна, профсоюзай организацинууд энэ мүрысөөнэй тусхай дүрим зохёожо байна. Мүрысөөнэй үрэ дүнгүүд арбан хоног бүхэндэ согсолсн гаргагдаха болоо.

Районой бусад предприятинуудай коллективүүд Илалтын Хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсажа байна.

С. АЮШЕЕВА.

СОВЕТ ОРОН — ШЭНЭ hОНИН

СТАНОГУУДТА — АЛТАН МЕДАЛЬНУУД

ОДЕССЭ. (ТАСС-ай корр. Ю. Михалюк). Одессын станогуудай завод программна жолоодолготой үрэмдэлгын-фрезерно станогуудые РСФСР-эй, Белоруссиин ба бусад союзна республикануудай трактор, автомобиль бүтээгшэдтэ эльгээбэ. Заводой конструкторска бюрогой инженернүүдэй зохёон бүтээhэн тиимэ агрегат нёдондо жэл Лейпцигтэхи уласхоорондын ярмаг дээрэ алтан медальда хүртөө hэн.

Түсэбтэ мүнөөнэй табан жэлдэ Одессэдэхи hэя тогтоогдоhон предприятиин продукци олондо мэдээжэ болоод байна. Уласхоорондын выставкэнүүд ба ярмагууд дээрэ алтан медальнуудта хүртэhэн энэ станок предприятиин бүтээн гаргаха гол продукци болоно.

ТҮРҮҮШЫН АГРЕГАТ АШАГЛАЛГАДА ОРУУЛАГДАА

КАРА-КУЛЬ. (Киргизэй ССР). (ТАСС-ай корр. Е. Ивакин). Нарын мүрэн дээрэ баригдажа байгаа Токтогульска ГЭС-тэ 300 мянган киловатт хүсэтэй түрүүшын агрегат ашаглалгада оруулагдаба.

Иимэ үшөө 3 турбина энэ жэл ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдана. Эдэнэй промышленна ток үгэжэ эхилхэдэнь, гидростанци 1 миллион 200 мянган киловатт проектнэ хүсэндөө хүрэхэ байна.

САБШАЛАН БА БЭЛШЭЭРИДЭ — hАЙН ҮРЭhЭН

МИНСК. (ТАСС-ай корр). Олон жэлэй ургамалнуудай эрхим hайн үрэhэ ургуулха нэгэдэл Гомельскэ областьдо эмхидхэгдэн байгуулагдаба. Тус тустаа үрэhэ тариха 500—600 гектар газартай 26 ажахы тэрээндэ ороно юм.

Эдэ ажахынууд оньhон техникээр хангагданхай. Үрэhэ сэбэрлэдэг фабрика, складууд баригдаа. Түрүүшын үедэ тус нэгэдэл жэлэй 2 мянга гаран тонно үрэhэ хуряажа шадаха. Тингэжэ Гомельскэ областиин колхоз, совхозуудые олон жэлэй ургамалнуудай эрхим үрэhөөр хангаха.

Белоруссиин бусад областьнуудта иимэ нэгэдэлнүүдые эмхидхэхээр шиидхэгдээ.

ОРООhО ХАДАГАЛХА ШЭНЭ ТҮХЕЭРЭЛГЭНҮҮД

УФА. (ТАСС-ай корр.). Башкирай эгээн ехэ элеваторай түрүүшын ээлжээнэй барилгые гүрэнэй комисси ашаглалгада оруулхын тула тушаан абаба. Энэнь 132 мянган тонно ороohо багтааха аргатай. Эндэхи бүхы хүдэлмэри автомадаар хангагданхай.

Мүнөө энэ автономито республика дотор 3 элеватор үргэдхэгдэжэ, нэгэ элеватор баригдажа байна.

1975 ондо ороohо хадагалха байрануудайнь хэм и эл 122 мянган тоннодо хүргэгдэхэ юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ мүн лэ эды шэнээн хэмжээтэй элеваторнууд баригдаhан байгаа.

СОФЬЯ КОВАЛЕВСКАЯДА ЗОРЮУЛАГДАНА

ВЕЛИКИЕ ЛУКИ. (Псковско область). (ТАСС-ай корр. М. Амаев). Эндэ нээгдэhэн выставкэ дэлхэйн эрдэм наукада туйлай ехэ туhа хүргэhэн Софья Ковалевскаягай богонихон аад, гайхамшаг ажабайдал тухай хөөрэнэ. Россин алдарта басаганай түрэhөөр 125 жэлэй ойдо энэ выставкэ зорюулагдаа.

Эндэ табигдаhан фото-зурагууд ба бусад материалнууд Палибино тосхондо ажаhууhан, ажаллаhан элитэ ехэ математигай ажабайдал, ажал ябуулга тухай хөөрэнэ. Эндэ, эсэгынь байhан гэртэ, С. В. Ковалевскаягай музей нээгдэнхэй. Россин түрүүшын эхэнэр-профессорэй нэрээр Палибино тосхондохи интернат hургуули нэрлэгдэhэн байна.

Элитэ ехэ эрдэмтэ-математигта зорюулагдаhан уулзалганууд hаядаа Великие Луки хотын предприятинуудта, эмхи зургаанудта, hургуулинуудта үнгэргэгдэнэ, лекцинүүд уншагдана, элидхэлнүүд хэгдэнэ.

ЕРЭЭДҮЙН АРХИТЕКТОРНҮҮД

УСТЬ - КАМЕНОГОРСК. (ТАСС-ай корр.). Аха класссай hурагшадта зорюулагдажа, эндэхи харгы барилгын институдай дэргэдэ эдир архитекторнүүдэй hургуули-студи эмхидхэгдэн байгуулагдаа. Зуралгын үндэhэн заабаринууд hуралсалай программадань ороно. Үхибүүд хоёр жэлэй турша соо hурахадаа, уран зурагай түүхэ тухай бүлэг лекцинүүдые шагнаха юм. Мэргэжэлээ шэлэн олоходонь олон хүбүүд, басагадта энэ hургуули туhалха байха гэжэ институдай багшанар тооло но.

СИБИРИИН ЛИТЕРАТУРЫН ҮДЭРНҮҮД

УСОЛЬЕ - СИБИРСКОЕ (Эрхүүгэй область). (ТАСС-ай корр. А. Гайдай). Сибириин литературын 7 хоног химигүүдэй. модо болбосоруулагшадай, арhа элдэгшэдэй хотодо эхилбэ. Эрхүүгэй бүлэг уран зохёолшод хотын ажалшадта айлшаар ерээ. Эдэнэр хүдэлмэришэнэй клубуудта, соёлой ордонгуудта сугларагшадай үмэнэ зохёолнуудаа уншаха, химическэ комбинадта, ашагта малтамал шанаржуулгын түхеэрэлгэнүүдые бүтээдэг заводто, хотын бусад предприятинуудта хүрэхэ байна.

Уран зохёолшо Лев Кукуев «Эстафета» гэжэ роман тухайдаа хөөрэхэ юм. Сибириин залуушуулай хуби заяан тухай, түсэбтэ түрүүшын табан жэлнүүдэй үеэр эдэнэй гаргаhан ажалай баатаршалга тухай энэ роман соо хөөрэгдэхэ. Вячеслав Шугаев «Добролет тосхон» гэжэ ном соохи очеркнуудайнгаа геройнуудтай, Станислав Китайский «Байлдаануудай талмай» гэжэ романтай уншагшадаа танилсуулха. Поэдүүд шэнэ шүлэгүүдээ уншаха.

Сибириин литературын үдэрнүүд Ангарскда, Усть-Илимскдэ, Усть-Кудта, БАМ-ай барилга дээрэ үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

КПСС-эй XXIV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ БА ГЕОЛОГУУДАЙ ХУБИТА

Республикымнай геологууд табан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубита оруулалсахые оролдоно. Геолого-шэнжэлгын хүдэлмэри хэхэ табан жэлэй гол даабари — ашагта малтамалнуудай нөөсэ бэдэрэн олохо, шэнжэлхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, шэнэ техникэ хэрэглэхэ түсэбые манай коллектив болзорһоонь холо урид, гурбан жэл юһэн һара соо дүүргээд, нэмэлтэ түсэб, социалис уялгануудаа үлүүлхэ гэжэ оролдоо.

Управлениин экспедици, парти, цех, бригадануудай олонхи коллективүүд энэ амжалта туйлаха хэрэгтэ өөһэдынгөө горитой хубита оруулаа. Гуджирска геолого-шэнжэлгын парти (начальнигынь Н. С. Урманов, главна геолог А. П. Чугунов) табан жэлэй эхинһээ хойшо геолого-бэдэрэлгын, шэнжэлэлгын ехэ хүдэлмэри үнгэргөө. Энээнэй ашаар тэдэнэр вольфрамай шэнэ нөөсэ олохо, шэнжэлхэ табан жэлэй даабарие болзорһоонь холо уридшалан, 137 процент дүүргэһэн юм. Энэ парти ямар аргаар амжалта туйлааб гэхэдэ, бүхы хүдэлмэреэ техническэ талаарнь зүбөөр, жэгдэ һайнаар, ехэ ашаг үрэтэйгөөр эмхидхэнэ. Газар үрэмдэгшэд, механизаторнууд үрэмдэлгын техникэ ба технологи нарижуулан һайжаруулха, транспорт бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хээ.

Ермаковско партиин коллектив (начальнигынь М. П. Михайлов, главна геолог В. И. Гальченко) ашагта малтамалнуудые бэдэрэн олохо, шэнжэлхэ табан жэлэй түсэбые дүүргэнхэй. Энэ коллектив геолого-шэнжэлгын хүдэлмэри зүбөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр үнгэргэдэг. Олдоһон малтамалнуудые шэнжэлэн тодорхойлхо, нөөсыень элирүүлхэ хүдэлмэри партиин эгээл дүй дүршэлтэй, бэрхэ геологуудай нэгэн И. Н. Сахаровскиин хүтэлбэри доро хэгдэнэ. Мүн залуу геологууд В. Н. Ривлин, Л. Ф. Крапивко газар үрэмдэлгые, геологическа документаци бэлдэлгые һайнаар, саг соонь дүүргэдэг юм. Дүй дүршэлтэй, үнинэй хүдэлмэришэд энэ партида олон. Жэшээлхэдэ, В. Ф. Агеевэй даадаг газар үрэмдэгшэдэй бригада табан жэлэйнгээ түсэбые дүүргүүтэй болоо.

Промышленностиин ямар һалбари хүгжөөхэ арга боломжын бии байһые геологууд шэнжэлэн тодорхойлдог гээшэ. Сэлэнгын экспедициин коллектив арадай ажахые шулуу нүүрһээр, плавиково шпадаар, барилгын материалнуудаар хантаха шухала даабари дүүргэнэ. Энэ коллектив табан жэлэй үнгэрһэн жэлнүүдэй туршада нилээд ехэ хүдэлмэри хээ. Тиигэжэ геологоуправлениин коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүү һууринуудай нэгые эзэлжэ ябана. Энэ экспедициин Түгнын парти Олонь-Шэбэрэй шулуу нүүрһэнэй хэбтэшэ бэдэрэн олоод, нөөсыень тодорхойлон элирүүлээ. Энэ хүдэлмэри холын хараатайгаар дахяад хэгдэжэ, шулуу нүүрһэнэй үшөө ехэ нөөсэ элирүүлэгдэ. Тиихэдэ шулуу нүүрһэнэй Никольско хэбтэшын нөөсэ тодорхойлогдожо байна.

Олон шухала асуудал шиидхэхэ зорилго энэ табан жэлэй туршада геологуудай урда табигдаһан юм. Тэдэнэй тоодо Хяагтын плавиково-шпадай руднигые хэрэгтэй зэргын малтамалаар хангаха асуудал оролсоно. Наранай партиин коллектив энлэ хүдэлмэрилжэ байна. Түс партиин һүүлэй үедэ хэһэн бэдэрэлгэ-шэнжэлэлгын хүдэлмэрие хаража үзэхэдэ, табан жэлэй шухала энэ даабари дүүргэгдэхэ гэжэ элирүүлэгдэ.

Геологоуправлениин коллектив бэдэрэлгэ-шэнжэлэлгын хүдэлмэри эрхилхынгээ хажуугаар технико-экономическа талаараа һайн үрэ дүн туйлахые оролдоно. Энээнэй ашаар газар үрэмдэхэ, малтаха ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлүүлэгдэ. Шэнэ техникэ, түрүү технологи нэбтэрүүлэгдэнэ.

П. Е. Валетовэй, В. Д. Гомбоевой, В. Ш. Дылгыровэй, М. Б. Семеновой даадаг газар үрэмдэгшэдэй бригаданууд табан жэлэйнгээ даабарие дүүргэнхэй. Газар үрэмдэгшэд Т. Ф. Слепнев, В. И. Пузорин, Л. А. Степанов, үрэмдэгшэдэй туһалагшад В. С. Корнаухов, В. П. Новиков, А. В. Юмшанов ходо һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана.

Геологууд юһэдэхи табан жэлэй эхинһээ хойшо хэдэн шухала ашагта малтамалнуудые бэдэрэн олоод, нөөсыень шэнжэлэн тодорхойлоод, промышленна ашаглалгада тушаагаа. Промышленна шухала удха шанартай Ошурковска апатидай хэбтэшэ, мүн үнгэтэ металлнуудай нөөсэ тодорхойлогдоо. Черемшанска кварцын, мүн шулуу нүүрһэнэй, барилгын материалнуудай хэдэн хэбтэшэ промышленность хүгжөөлгэдэ хэрэглэгдэхэ болоо.

Ерээдүй сагта промышленностиие хүгжөөлгэдэ ехэ удха шанартай ашагта малтамалнууд олдоһон, шэнжэлэгдэһэн байна. Жэшээлбэл, Хойто-Байгалай комплексно парти туулганай, цинкын, Гуджирска парти молибденэй, Багдаринай экспедици вольфрамай, Түбэй геологическа экспедици молибден-вольфрамай, Ермаковско парти ехэ нөөсэнүүдэй хэбтэшэ олоһон, сэгнэлтэ үгэһэн байна.

Манай газар дайдаар Байгал-Амарай магистралиин баригдахаар хараалагдахада, геолого-шэнжэлэлгын ехэ хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй болоо. Багдаринай экспедициин Муйска партиин коллектив шэнжэлэлгэ. тодорхойлолгын түрүүшын ээлжээндэ хэгдэхэ ёһотой ажал болзорһоонь холо урид, сентябриин нэгэ болотор һайн шанартайгаар хэжэ дүүргээ. Энэ жэлдэ Багдаринай экспедици ехэ ажал хэхэ түсэбтэй. Тэдэнэр «Сибгипротранс» гэжэ проектнэ институдай захил дүүргэхэ байна.

Арадай ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулалсаха талаар шухала удха шанартай хүдэлмэри хэжэ, түсэбөө урагшатайгаар дүүргэжэ байбашье, манай коллективэй шиидхэхэ зорилгонууд үшөө олон. Ажалдамнай горитой дутагдал бии гэжэ тэмдэглэхээр. Геологиин, геолого-буулгабариин хүдэлмэри зарим ушарта ашаг үрэ багатайгаар ябуулагдана. Рудагаар баян Зэдын, Зүүн Саянай, республикымнай Түбэй ба урда зүгэй районуудта хэгдэдэг бэдэрэлгын хүдэлмэри хэрэгтэй ашаг үрэ үгэнэгүй. Мүн ажалай журам эбдэхэ ушар бии байһаар. Зарим парти, экспедицинүүд ажалайнгаа бүтээсэ мүртэйгөөр дээшэлүүлнэгүй.

Бүхы парти, экспедицинүүд геолого-бэдэрэлгын, шэнжэлэн тодорхойлолгын хүдэлмэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ арга боломжонуудтай. Дээшэлүүлхэ ёһотойшье байна.

Табан жэлэй һүүлшын жэлдэ бэелүүлхээр табигдаһан зорилгонууднай бүришье орёо, ехэшье юм.

БАМ-ай барилга зүбшүүлан, мүн дүтэ шадархи газартань бэдэрэлгын, шэнжэлэн тодорхойлолгын хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулагдаха ёһотой юм. Мүн республикын районуудта барилгын индустри хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Энэ зорилгоор барилгын материалнуудай хэбтэшэ бэдэрэн олохо, шэнжэлхэ ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ болоо.

Геологоуправлениин коллектив 1975 оной, мүн бүхы табан жэлэй даабари амжалтатайгаар дүүргэхэ, арадай ажахын һалбаринуудые хүгжөөхэ арга боломжонуудые тодорхойлхо хэрэгтэ өөһэдынгөө туһа нэмэри оруулха байһандаа батаар этигэнэ.

П. ШОБОГОРОВ,
Буряадай геологоуправлениин главна геолог.

Табан жэлэй барилганууд

ЛЭП-750

1.117 километр угатай, 750 киловольт хүсэтэй электрын элшэ хүсэ дамжуулха Донбасс—Баруун-Украина гэһэн линиин ашаглалгада оруулагдахада, Украинын «Донбассэнерго», «Днепроэнерго», «Винницаэнерго» ба «Львовэнерго» гэһэн энергосистемэнүүд холбогдохо ёһотой юм.

Тэрэ электролиниин баруун захадахи подстанцхадаа СЭВ-эй гэшүүн оронуудта электрын элшэ хүсэ дамжуулхада хэрэглэгдэхэ байна. Тиихэдэ Донбассай лини Закавказиин союзна республиканүүдые, ороной түбэй областьнуудые электрын элшэ хүсөөр хангаха болоно.

Шэнэ электролиниин 751 километр баригдажа дүүргэгдэ. Тэрэ участогай лини саг зуураа 330 киловольт хүсэтэйгөөр ашаглагдажа байна. Энэ электролиниин Донбасс — Винница гэжэ участок дээрэ барилгын хүдэлмэри ойрын сагта дүүргэгдэхээр хараалагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ЛЭП-750 гэһэн Днепровско подстанцида хабсаралгын хүдэлмэри хэгдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ХАРЮУСАЛГАТАЙ ҮЕ ЭХИЛБЭ

Манай аймагай комсомолой организацида комсомолой документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлэдхэлэй түрүүшын шата — ВЛКСМ-эй гэшүүдэй бүридхэл гуримшуулха хүдэлмэри дүүрэнтэжэ байна. Мүнөө үедэ эхин организацинуудта энээндэ ворюулагдаһан суглаанууд, комсомолой гэшүүн бүхэнтэй хөөрэлдөөн үнгэргэгдэнэ.

Һая ВЛКСМ-эй райкомой пленум болоо. Тэндэ комсомолой документнүүдые һэлгэлгэдэ хабаатай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэжэ, энэ хүдэлмэрие һайнаар үнгэргэхын түлөө ямар хэмжээнүүдэй абтаха байһаниинь элирхэйлэгдэ.

Комсомолой комитедүүдэй хүдэлмэриин тон шухала хэрэгынь хадаа залуушуулай ажалай, ниитын эдэбхи хүгжөөхэ асуудал болоно. Иимэ дүй дүршэл манда лһала бии.

Ажалдаа эрхим дүнгүүдые туйлаһанайнгаа түлөө ВЛКСМ-эй ЦК-гай шагналда хүртэһэн комсомолшууд, залуу ажалшад манай аймагта олон. Энээнһээ уламжалан. «Эрдэм» колхозой залуу һаалишад тухай хэлэнгүй гарахын аргагүй гэжэ һананаб. Дэбээнэй комсомол-залуушуулай һү һаалиин фермын коллектив республикын залуу һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябанхай юм. Энэ фермын һаалишан Наталья Лхамажаповагай нэрэ бултанда мэдээжэ болонхой. Тэрэ 1974 оной октябрь һарада тодорхойлхы жэлэйнгээ даабарие сүм дүүргээ һэн. Мүн Валентина Чимбеева, Лиза Вамбуева, Нина Вамбуева, Любовь Гомбоева гэгшэдые эндэ дурдамаар.

Үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүдээр Үбэр-Зоохэйн колхозой 15 комсомолшууд ВЛКСМ-эй ЦК-гай Хүндэлэлэй тэмдэгтэ хүртөө. Мүн ВЛКСМ-эй обком болон райкомой Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдагшад олон.

«КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө» гэһэн уряа доро үнгэргэгдэжэ байһан ленинскэ шалгалтые 1975 ондо дүүргэхэ тухай ВЛКСМ-эй ЦК тогтоол абаһан юм. Документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлэдхэлэй үедэ энэ хэрэг тон шухала удха шанартай.

Бага-Холбоолжоной разрезэй комсомолой комитет залуу хүдэлмэришэдэй хубиин комплексно түсэбүүдэй дүүргэлтые хиналта дороо абанхай. Тиигэжэ ленинскэ шалгалтын түгэсхэлдэ ВЛКСМ-эй гэшүүн бүхэн түгэс бэлэдхэлтэй ерэхэнь. Юрэнхыдөө эндэ союз доторхи хүдэлмэриин һайжарһаниие гансата обёормоор. Аймагай дунда һургуулинуудташье энэ шухала хэрэг һайнаар үнгэргэгдэжэ байна. Теэд комсомолой зарим комитедүүд энээндэ харюусалгагүйгөөр хандажа, тэндэ шалгалта урагшагүйгөөр ябуулагдана. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха аймагай комбинадай комсомолшууд үнгэрэгшэ зун боложо дүүрэһэн залуушуулай ниитэ-политическэ аттестацида хабаадалсангүй үлэшоо.

Мүнөө үедэ манай эдэбхитэд, райкомой харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд комсомолшуудтай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Тиихэдээ комсомолец бүхэнэй хубиин комплексно түсэбые заад һаа шалгана, ВЛКСМ-эй Уставай эрилтэнүүдые хэр дүүргэдэг тухайнь һонирхоно.

Комсомолой даабари залуушуулай эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ найдамтай арга мүн.

Гусиноозёрск хотын хоёрдохи һургуулиин комсомолой комитет заседани дээрээ комсомолой даабари тухай асуудал зүбшэһэн байна. Тиихэдэ ехэ һонирхолтой хөөрэлдөөн болоо һэн. Бусадшье организацинуудта иимэ хүдэлмэри ябуулаа һаа, алишье талаһаа туһатай байха һэн. Энэ талаар Гусиноозёрскын оёдолой фабрикын комсомолой комитет дүй дүршэлөөр баян болонхой. Эндэ комсомолой даабаринуудай хэзээ хэндэ үгтэһэниие, хэр дүүргэгдэһэнииень тэмдэглэхэ тусхай дэбтэр бии.

Комсомолой комитедэй секретарь организацингаа олон гэшүүдтэй һаань, бултыень танихагүй, һайн мэдэхэгүй байдаг ааб даа. Тиигэбэшье эдэбхитэдэйнгээ туһаламжаар нэгэшье хүниие харааһаа алдахагүйе оролдохо зэргэтэй. Нэгэ жэшээ дурдая. Комсомолка М. Суслова хадамда гараад, үбгэнэйнгөө фамилида ороо юм ха. Харин түрүүн хүдэлдэг байһан предприятиинь комсомолой комитедэй секретарь В. Нечаев тиимэ фамилитай хүн манда үгы һэн гэжэ тоолоод, Сусловае бүридхэлһөө гаргангүй ошоһон зоной тоодо оруулжархиһан байха юм. Иимэрхүү баримтанууд үшөөл дайралдана.

Е. ЛАВРЕН[...]
ВЛКСМ-эй Сэл[...] рай[...] нэгэдэхи секр[...]

Улаан-Үдын аймагай Калининай нэрэмжэтэ совхозой гахайн фермэдэ дүршэл ехэтэй хүнүүд хүдэлдэг юм. Жэшээнь, Ажалай Улаан Тугай орденто Агафья Ивановна Федорова 20 жэл соо гахайшанаар хүдэлнэ. Тэрэнэй ударидадаг коллектив үнгэрэгшэ жэлдэ 2077 поршоонхо абажа, олон гахай һайнаар шахаад, гүрэндэ тушаагаа.

Энэ фермын гахайшад А. И. Федорова, О. П. Гордеева, Х. А. Федорова, Е. П. Гордеева гэгшэд табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, жэлэй түрүүшын үдэрһөө эршэ зоригтойгоор ажаллажа эхилээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: совхозой түрүү гахайшад В. С. Багурина, Л. Н. Михалева.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

Зураглал

ГОЛОЙ ЭРЬЕҺЭЭ ЖАБАРЛАН[...]

Урзанда үбһэ тэжээлээр элбэг жэл болоо һэн. Бүхэли зундаа, намартаа сэл хүхэ ногоон дээрэ бэлшэһэн хонид моро монсогор болотороо таргалаа һэн. Тобир тарган, тамир тэнхээ ехэтэй хонид ямаршье хүйтэн үбэлые ядалсангүй дабадаг, түл түрэсэншье һайн байдаг ха юм. Тиихэдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 100 гаран хурьган түлжүүлэгдээ бэлэй.

Харин энэ жэлдэ ган гасуур болоод, Мухалтын үргэн тала хараһаар байса шарлашоо бэлэй. Базар Раднаев иимэ сагай тохёолдоходо хонидоо мэлигэн талаар зайлгангүй, харин Онёо голой эрье зубшан ургаһан шугы бургааһан соогуур бэлшээхэ гэжэ шиидэбэ.

Нэгэтэ бригадир Анатолий Хабтагаевич Раднаев үдын тэн багта гэртэнь ерээд:

— Базар Бубеевич хаанаб? Үбһэ хулһа бэлдэхэ асуудалаар хөөрэлдэхэ һанаатай һэм, — гээ һэн.

— Базарнай хоёр наранай хоорондо хээрэ ябагша. Тээ тэрэ Сархаабалай бүтүү олтирог тээшэ ошоо һаа, золгожо болохот, — гэжэ Шура һамганиинь харюусаба. «Хүн бүхэнэй даа-һан ажалдаа иимэ оролдосотойгоор хандадаг һаань, юун гээшэб, хадые урбуулжархиха бэлэйбди», — гэжэ бригадир шэбшээ һэн.

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Базар Бубеевич Раднаев арба гаран жэл соо хонин ажалда ябана. Тэрэнэй хонишоноор ажаллаха үедэ ган гасууршье, хура бороотойшье жэлнүүд дайралдаа. Тэрэ өөрынгөө үнэн сэхэ ажалаар түрэл колхозойнгоо гол баялиг — хонин һүрэгые олошоруулхын түлөө эсэшэ сугашагүйгөөр ажалладаг хүнүүдэй нэгэн юм. Түс отарада Зинаида Будаева, Ким Ринчинов гэгшэд аха нүхэрэйнгөө даабари доро ажалланад, дүй дүршэлыень халан абанад.

— Иимэ бэрхэ туһалагшадтай байхада, ажал хүдэлмэри урагшатай, бүтээсэтэй байдаг, — гэжэ Базар Бубеевич хөөрэнэ.

Ахалагша хонишон Базар Раднаев үбэл зунгүй гансал хонидоо хараад ябадаг хүн бэшэ. Тэрэ колхозой, бригадын шухала хэрэгтэй ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Зундаа үбһэшэдэй звено ударидадаг. Тиихэдэ үбһэ, түлеэ зөөхэ, хонидоо хайшалха, зуһалан болон үбэлжөөндэ бэлдэхэ гэхэ мэтэ ажал барагдаха бэшэ даа...

Нэгэтэ үбһэ хуряалгын үедэ болоһон ушар элеэр һанагдана. Базар Раднаев тиихэдэ үбһэшэдэй звено даажа ябаа.

...Үбһэшэн Баатар Будаев удаадахи һүрнеэ һүрилжэ байба. Тиихэдэ добо дээгүүр сабшагдаһан сэл хүхэ үбһые налюур газарай муухай үбһэнтэй холингүй һүрилдэг байгаа. Звеное даагша хүрэжэ ерэбэ. Баатар Будаев һүриеэ хахадтань хүрэтэр һайхан үбһөөр, харин дээрэһээнь муухай үбһөөр даруулжа байба.

— Заа, Баатар, юугээ хэжэ байнабши? Хоёр соортын үбһэ холингүйгөөр һүрилхэ гэлсээ бэшэ һэн гүбди?

— Тиимэл даа, мэдэнэб. Теэд энэ һүри муу шанарай үбһэтэй гэжэ хэншье мэдэхэгүй. Нэгэдэхи соортоор колхоз тушаажа абахал байха, — гэжэ Баатар энеэбхилбэ.

— Ши, Баатар, хэниие мэхэлнэб гэжэ һананаш? Өөрөөл өөрыгөө мэхэлнэ гээшэш... Энэ үбһые нэгэдэхи соортын гээд, өөрыншни заимхада абаашахабди. Ойлгоно гүш? — гэжэ Базар Раднаев [...] лаа барижа ядан хэлэ[...]

...Колхозой парткомой [сек]ретарь Василий Гарма[...]ша оной эхеэр хониш[он Рад]наевтай уулзахадаа:

— Заа, Базар Б[...] ажалтнай хэр ябажа [...] КПСС-эй Центральна [...]дэй партида, совет ара[...]даһан Хандалгатай [...]гүт? — гэжэ асууба.

— Би үсэгэлдэр э[...]далгые отарынгаа хо[...] уншажа үгөө һэм. Пар[...] Хангалгада харюу бол[...]гэрэгшэ жэлэйнгээ [...] шолуулангүй, 100 эх[...] бүриһөө 100-һаа доо[...] хурьгадые түлжүүлхэ [...] дээрээ хэлсээбди, — [ха]рюусаба.

Үнинэй дүй дүршэл[тэй хо]нишон Базар Раднаев [...] хээр ажаллажа, ниит[ы]н гэй түлөө хододоо [...] ябадаг хүн юм.

...Онёо тээһээ саг[...] жабар сохино. Дүн са[...] жэлөөр хушаатай Хар[...] талаар хонид бэлшэ[...] саананъ хазаар мори[...] бүн болошоһон хүн ха[...] Базар Раднаев а[...] ээлжээтэ нара угтаба.

С. ОЧ[...]

Улаан-Үдын гортопой коллектив табан жэлэй түсэб 1974 оной октябрь һара соо дүүргээ. Партиин Центральна Комитедэй Хандалгада харюу болгон, улам һайнаар, оролдосотойгоор ажаллахабди гэжэ түс коллектив мэдүүлбэ. Ленинэй орденто Петр Волчков, үнинэй бригадир Тимофей Ткачев гэгшэд бэшэнэйнгээ дунда үльгэр жэшээ харуулжа хүдэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник, бригадир Тимофей Иванович Ткачев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

РОССИН ТҮРҮҮШЫН РЕВОЛЮЦИИН 70 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

АГУУ ОКТЯБРИИН ЭХИН ДОХЁ[...]

1905—1907 онуудта Россида болоһон революци хадаа ородой ба дэлхэйн революционно хүдэлөөндэ тон ехэ удха шанартай. Тэрэ империализмын үе сагай эгээл түрүүшын арадай революци байгаа. Бүхэдэлхэйн түүхын шэнэ үе сагай, мүн политическэ туйлай ехэ доһолоонуудай, революционно тулалдаануудай шэнэ шатын орожо ерэһые тэрэ харуулаа гэжэ «1905—1907 онуудай үеэр Россида болоһон революциин 70 жэлэй ой тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол дотор тэмдэглэгдэнэ. «1905 оной» генеральна шалгалтагүйгөөр» 1917 оной Октябриин революциин илалта туйлагдахагүй байгаа» гэжэ В. И. Ленин бэшээ һэн. (Зохёолнуудай дүүрэн, суглуулбари т. 41; 9—10-дахи хуудааһн).

* * *

Петербургын Дворцово талмай дээрэ 1905 оной январиин 9-эй үдэр амгалан демонстрацида гараһан хүдэлмэришэдэй урдаһаа нээрһэн буугай дуун Россида революциин эхилһэнэй дохёо болоо, тэрэнэй суурян бүхы дэлхэй дээгүүр зэдэлэн, түрүү үзэлтэ демократическа олониитын зэбүүрхэлэй үзэгдөөгүй ехэ долги татаа. Венэдэ, Берлиндэ, Стокгольмдо, Римдэ, Брюссельдэ буруушаалгын демонстрацинууд болобо. Россида революци эхилжэ, хаанта засагай бүри һаяын сагта заагагүй унахые гэрээдхээ гэжэ француз социалистнуудай мэдээжэ хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Жан Жорес «Юманитедэ», бэшээ һэн. «Шуһата воскресени» Европын арадуудай түүхэдэ шэнэ шата нээжэ үгөө гэжэ немец пролетариадай вождь Карл Либкнехт сэгнээ һэн. «...Эндэһээ хойшо, — гэжэ Анатоль Франц 1906 ондо бэшээ һэн, — ородой пролетаринар өөрынгөө, мүн бүхы дэлхэйн хуби заяанда шиидхэхы нүлөө үзүүлжэ эхилбэ».

Революционно хүдэлөөнэй гол гуламтын Россида шэлжэн оролгые тэрэнэй хүгжэлтын зайлашагүй жама ёһонуудаар, хэдэн объективнэ, субъективнэ ушар шалтагаанаар тодорхойлжо болоно. Росси XX зуун жэлэй эхин багта бүхы империалис зүрилдөөнүүдэй эгээл гол газарынь, эгээл һула хубинь болошонхой байгаа. Тэрэ социальна ба национальна элдэб янзын дарлалтын үүр болошоод байгаа. «...Эгээл гээгдэнги газар эдлэлгэ, эгээл барга хүдөө нютаг — эгээл хүгжэнги промышленна ба финансова капитализм!» — Россие В. И. Ленин (т. 16. 417 хуудаһан) иигэжэл нэрлээ бэлэй. Хаанай бүлэ түрүүтэй 30 мянган дворян-помещигууд 10.5 миллион таряашадтай тэн адли газарай эзэд байгаа. Үсөөхэн тоото крепостнигууд мантан ехэ баялигтай финасово-промышленна магнадуудтай нягта холбоотой байһан.

Россин бүхы ниитэ байгуулалтада крепостничествын зэрлиг муухай үлэгдэлнүүд үшөөл үзэгдэһэн зандаа һэн. Тиимэһээ таряашадай ажахые һандаргаадаг, үгытэй тулинха байдалда асархаһаа гадна пролетариадые үзэгдөөгүй шэрүүнээр дарлан доромжолхо арга олгодог байгаа. Политическэ ямаршье эрхэһээ хаһагдаһан хүдэлмэришэд ба таряашад хаанта засагай полицейско-бюрократическа дарлалта доро зобожо байгаа.

Ород бэшэ уг гарбалтай ажалшадай байдал бүришье хүндэ һэн. Ушар юуб гэбэл, тэдэниие хүсэ хэрэглэн, ород ёһо гуримда оруулха, зэрлиг шэрүүнээр дарлаха, үндэһэн соёлыень, зан заншалыень үгы хэхэ ябуулганууд хэгдэдэг бэлэй. Гэхэтэй хамта ород гүрэнэй гээгдэнги байдалые һамбаашалан, экономикынь гол һалбаринуудые һабартаа бажууһан харин капиталай дабхар дарлалта доро ажалша түмэн тамалагдан зобожо байгаа бшуу.

Россин ниитын ба социально-экономическа хүгжэлтын гол хаалтань хаанта засаг байгаа. Иимэ ушар байдалда нэн түрүүшын зорилго юун байгааб гэбэл, хаанай засагые, тэрэнэй экономическа үндэһэ һуури болохо помещигүүдэй газар эдлэлгые үгы хэхэ. Энэ зорилгые иимагтал буржуазно-демократическа революци шиидхэжэ шадаха байгаа. Гэхэ зэргэ ангинууд хоорондын али болохын зүришэлдөөнэй, социальна хёмороонуудай бусалдал хаанта засагтай тэмсэхэ фронтые бүри үргэдүүлһэн, революциие ёһотойл арадай шэнжэтэй болгоһон байха юм.

Европодохи эгээл хархис засагые үгы хэлгэ хариин оронуудай арадуудай эрмэлзэлтэй нягта холбоотой һэн. Венгер, румын, серб үтсаатанай хүдэлмэришэд Будапешт хотодо хамтын митинг үнгэргэжэ, абаһан резолюци доторoo «хаанта засагые унагааhын, тиигэжэ бүхы хүн түрэлтэнэй дүүрэн эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ бодоһон» революционернүүдые халуунаар амаршалаа бэлэй. «Ородой пролетариадай хэрэг — бүхы оронуудай хүдэлмэришэдэй хэрэг» гэжэ Болгариин «нягта нэгэдэлтэ социалистнуудай» газетэ бэшээ һэн. Харин Парижда үнгэргэгдэһэн митинг дээрэ абтаһан Франциин бүхы ажалшадта хандаһан манифест дотор иигэжэ бэшэгдээ: «...Ородой пролетариат өөрынгөө уг зорилгонуудай түлөө тулалдахынгаа хажуугаар таанадайшье эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэнэ гээшэ».

Урдын буржуазно-демократическа революцинуудһаа Россин революци юугээрээ илгаатай байгааб гэбэл, эндэ революциие ударидагшаар тэрэ үеын эгээл түрүү анги — пролетариат бодоо һэн. Түс анги бүхы түүхын хүгжэлтөөр иимэ уялга дүүргэхээр бэлдэгдээд байгаа бшуу.

1904 оной һүүл багаар, 1905 оной эхеэр захалхаһаа хүсэжэн эбхэрһэн хүдэлмэришэдэй стачкын тэмсэл революциин дүтэлһэнэй эгээл эли тодо тэмдэг болоо һэн. Хэрбээ урда тээхи 10 жэл соо буһалгаалһан хүдэлмэришэдэй тоо 430 мянга һаа, революциин эхилһэнһээ хойшо оройдоол 3 һарын үнгэрөөд байхада тэдэнэй тоо 1 шахуу миллиондо хүрөөдхибэ.

Россин пролетариадай стачкын тэмсэл 1905 оной октябрьда эгээл дээдэ хэмжээндээ хүрөө бэлэй. Тиихэдэ «Хаанта засагые унагааха!». «Бүгэдэ арадай восстани мандаха болтогой!» гэһэн уряа лозунгнуудтайгаар хүдэлмэришэд бүгэдэ ниитын политическэ стачка хэжэ эхилээ һэн.

Революци анханһаа хойшо интернациональна шэнжэтэй байгаа. Ородой пролетариадтай ба таряашадтай хамта Украинын, Белоруссиин, Прибалтикын, Закавказиин, Дунда Азиин болон Россин империин холын заха булангуудай олон тоото бага яһатанай түлөөлэгшэд хаанта засагай урдаһаа тэмсэлдэ бодоһон юм. Тэдэ Россин түрүүшын арадай революциин түүхэдэ алдар габьяагаар шэрээгдэһэн олохон хуудаһа үлөөһэн байха.

Пролетариадай тэмсэл таряашадай, сэрэгшэдэй, мүн городой дунда шадалтай ажалшадай сэдьхэлдэ революционно мэдэрэл түрүүлээ. Таряашадай хүдэлөөнэй дэлбэрэлгэ стачкануудһаа эхи захатай. Хүдэлмэришэн ангиие дахан, таряашад тэмсэлдэ бодоо. Энэ ушар революциин эхилхэһээ хойшо хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэри доро пролетариат таряашад хоёрой хоорондо холбоо барисаанай байгуулагдаһые гэршэлнэ.

Путиловска заводой [хүдэл]мэришэдэй бэшэһэнэй «бүхы газарые мэдэл[...]хын ба дүүрэн сүлө[...]хын түлөө эрмэлзэһэ[...]шадые пролетариат д[...] байгаа. Зүгөөр хүд[...]шэдэй ба таряашадай [...]нинууд ёһотоор нийл[...]гэдэжэ шадаагүй. Т[...] яабашье таряашад хү[...]ришэн ангиин револю[...] бодото туһалагшань [...]наа харуулаа.

1905—1907 онууд[...]волюци хадаа хүдэлм[...] ангиин ба таряаша[...]рондохи холбоо бари[...]хай Ленинэй һургаа[...]рүүшын түүхэтэ ш[...] боложо үгөө. Рево[...] үедэ пролетариат түр[...] гэеэ дүүргэн, таря[...] буржуазин нүлөө [...] алхам алхамаар гарга[...] өөрынгөө ёһото ту[...] болгожо байгаа. Има[...] дэлмэришэн ангитай [...]сэбэл амжалта туйла[...] һанаа таряашадшье [...] эхилээ.

Россин түрүүшын ре[волю]циин дүршэлые гүнз[ээр] шудалалга партиин [...] политика зохёолгодо, [...]

Засагай дээдын ...ургаануудта

БИБЛИОТЕКЫН ҮҮРГЭ ЕХЭ

ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИИН ТҮБ

Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай парткомой политическэ гэгээрэлэй кабинедэй ажал ябуулгын дүй дүршэлһөө

Үзэл сурталай хүдэлмэри саашадань һайжаруулха, тэрэниие ашаг үрэ ехэтэй болгохо асуудалнуудта манай партиин Центральна Комитет үдэр бүриин анхарал хандуулна. «Белоруссиин партийна организацида үзэл сурталай кадрнуудые шэлэн томилхо ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол партийна организацинуудай үмэнэ шэнэ зорилгонуудые табиба.

Партиин Центральна Комитедэй энэ тогтоолые бэелүүлэн Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай партком, цехүүдэй партийна эхин организацинууд үзэл сурталай хүдэлмэри һайжаруулха талаар шухала хэмжээнүүдые хараалһан байна. Тус тогтоолые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан суглаанууд бүхы парторганизацинуудта боложо, коммунистнууд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Парткомой политическэ гэгээрэлэй кабинет бүхы ажал ябуулгаяа КПСС-эй ЦК-гай эрилтэнүүдтэй зохилдуулан эмхидхэжэ, коммунистнууд болон бүхы ажалшадай политическэ ба экономическа һуралсалые, ойлгуулалгын хүдэлмэриие саашадань һайжаруулхые оролдодог байна. Һуралсалай энэ жэлдэ комбинадай цехүүд ба үйлэдбэриин участогуудта политическэ, экономическа һуралсалай 85 һургуули хүдэлжэ байна. Хамта дээрээ 163 пропагандист, 151 политинформатор, 224 агитатор ба 85 лектор ажалшадай дунда үзэл сурталай хүдэлмэри эмхидхэн ябуулна. Энэмнай айхабтар ехэ хүсэн гээшэ.

Тэдэнэй ажал хүдэлмэриие эмхидхэн хүтэлбэрилхэ гээшэ политическэ гэгээрэлэй кабинедэй гол зорилгонь болоно. Тиимэһээ үзэл сурталай хүдэлмэриин кадрнуудта үдэр бүриин теоретическэ ба методическа туһа хүргэжэ байхые оролдогдоно. Саг үргэлжэ хүдэлдэг пропагандистнуудай семинар тиимэ туһаламжын гол формонь болоно. Семинарнууд һарадаа нэгэ удаа заатагүй болоно байдаг. Семинарнууд дээрэ политическэ һуралсал эмхидхэхэ асуудалаар юрэнхы удхатай лекцинүүд уншагдана, мүн пропагандистнууд секционно хэшээлнүүдтэ хабаадалсана. Тиимэ хэшээлнүүд дээрэ ямар нэгэн темээр һуралсал эмхидхэхэ тухай методическа заабаринууд үгтэдэг, пропагандистнууд ажалайнгаа дүй дүршэлые халан абалсадаг заншалтай.

Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада пропагандистнуудай ээлжээтэ семинар болобо. «Аграрна асуудалаар В. И. Ленинэй һургаал ба тэрэниие Коммунис партиин хүгжөөлгэ» гэһэн лекци тэрэ семинар дээрэ уншагдаа. «Пропагандистнууд һуралсагшадтай яажа хүдэлхэ ёһотойб» гэһэн асуудалаар зүбшөөл үгтэһэн байна.

Семинарай һүүлээр секционно хэшээлнүүд болобо. Тэдэ хэшээлнүүд дээрэ «Марксистска шэнэ түхэлэй парти байгуулхын түлөө В. И. Ленинэй тэмсэл», «Ороной социально-политическэ хүгжэлтын асуудалнууд», «Социалис үйлэдбэриие хүтэлбэрилгэ», «Ажалай түлөөһэн ба материальна урмашуулга» гэхэ мэтын темэнүүдээр методическа зүбшөөлнүүд үгтэһэн байха юм.

Политическэ гэгээрэлэй кабинедэй дэргэдэ методическа совет эмхидхэгдэнхэй. Тэрэ соведэй гэшүүд ажалшадай политическэ ба экономическа һуралсалай хэшээлнүүдтэ хабаадалсажа, пропагандистнуудай ажалай дүй дүршэл согсолдог, тэдэндэ туһатай зүбшөөлнүүдые үгэдэг байна. Жэшээлэн хэлэбэл, үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ комбинадай электросетьнүүдэй цехэй пропагандист В. И. Суппес, Юнхэрэй рудниигай пропагандист В. И. Вершинин гэгшэдэй дүй дүршэл согсологдожо, тусхай бюллетень барлагдан гаргагдаһан байна. Энэ жэлдэ Холтосоной рудниигай бэрхэ пропагандистнуудай ажалай дүршэл согсологдохоор хараалагдана.

Манай политическэ гэгээрэлэй кабинедэй дэргэдэ мүн штатнабэшэ консультантнууд хүдэлжэ байдаг. Тэдэнэр тусхай графигай ёһоор кабинет соо үдэшын 5 часһаа 7 час болотор дежурлажа, пропагандистнуудай асуудалнуудта харюу үгэдэг, ямар нэгэн темээр хэшээл яажа үнгэргэхэ тухай зүбшөөл үгэдэг юм. Консультант пропагандист хоёрой хоорондо таатай зохид хөөрэлдөөнүүд болодог заншалтай.

Политическэ гэгээрэлэй кабинет үзэл сурталай хүдэлмэриин түб байһан дээрэһээ агитаторнууд болон политинформаторнуудта саг үргэлжэ туһалжа байдаг юм. Хирэ-хирэ болоод лэ семинарнууд зарлагдажа, агитаторнуудта, политинформаторнуудта зүбшөөл, заабаринууд үгтэнэ. Агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэд ба политинформаторнуудай бүлэгые даагшанарай һуралсал эмхидхэхэ түсэб жэлдээ хоёр дахин зохёогдожо, парткомой заседани дээрэ баталагдадаг гуримтай.

Комбинадай цехүүдтэ хүдэлдэг политинформаторнууд тусхай шэглэлтэйгээр ажалаа эмхидхэдэг байна. Тиимэһээ бүлэгүүдые даагшанарай һуралсалые. «Коммунис партиин, Советскэ правительствын политикые тайлбарилалга», «КПСС-эй экономическа политика», «СССР-эй уласхоорондын байдал» гэхэ мэтын шэглэлтэйгээр эмхидхэдэг гурим тогтонижоо. Ажалшадай дунда үдэр бүри ябуулагдадаг политическэ ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие коллективүүдэй ажабайдалтай нягта холбоотойгоор эмхидхэхэ асуудалда ехэ анхарал табигдана. Тиихэдээ энэмнай цехүүдтэ, участогуудта, бригадануудта социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ ехэ нүлөөтэй байдаг.

Партийна комитедэй, цехүүдэй партийна организацинуудай ябуулдаг үзэл сурталай хүдэлмэри хадаа юһэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула ажалшадай эдэбхи үүсхэлые бадаруулан элсүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдадаг байна. Ажалшадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөө һайнаар хүтэлбэрилхын тула партком, профком ба комбинадай дирекци мүрысөөнэй гурим зохёохо, илажа гарагшадые материальна ба моральна талаар урмашуулгые гуримшуулха асуудалнуудта айхабтар ехэ анхарал хандуулна.

Манай комбинадай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда табан жэлэй даабариие болзорһоонь урид дүүргэхын тула социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Холтосоной рудниигай Даша Цыденович Самбиловай ударидадаг бригадын гэшүүд хубиингаа табан жэлые 1975 оной апрелиин 21-дэ — багша Ленинэй түрэһөөр 105 жэлэй ойдо дүүргэхэ гэһэн уггамжын түсэб абаһан юм. Тэрэнэй үүсхэлые СССР-эй Верховно Соведэй депутат В. И. Афанасьевай, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат В. И. Титовой, В. М. Ринчиндоржиевай, Б. Б. Базаровай, В. П. Ивченкын ба бусад бригаданууд дэмжэжэ, уггамжын түсэбүүдые абаһан байгаа. Тиигэжэ социалис мүрысөөн шэнэ удха шанартайгаар, бүри үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэрээ һэн.

Октябриин революциин орденто Даша Цыденович Самбиловай бригадын гэшүүд баталан абаһан уггамжынгаа түсэбые болзорһоонь холо урид — үнгэрэгшэ жэлэй декабриин эсэстэ дүүргэжэ, ажалай ехэ амжалта туйлаба. Хубиингаа табан жэлэй даабариие дүүргэхэ дүтэлһэн бригаданууд, хүдэлмэришэд комбинадтамнай олон. Манай комбинадай хүдэлмэришэд табан жэлэй тодорхойлхы 1974 оной түсэбтэ даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлээ.

Ажалшадай иимэ амжалта туйлаха хэрэгтэ агитаторнууд, политинформаторнуудай дүлэтэ үгэ нилээд нүлөөтэй байгаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. КПСС-эй Захааминай райкомой гэшүүн П. Е. Котов, коммунист В. Н. Ильин, Н. Д. Лыгденов, Холтосоной рудниигай комсомолой организациин секретарь В. А. Федосеев болон бусад ажалшадтай саг үргэлжэ уулзажа, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ байдаг бэрхэ агитаторнууд гэжэ суута гаранхай.

Үзэл сурталай хүдэлмэриие үргэн дэлисэтэйгээр ябуулдаг болоһоной ашаар ажалай журам хараа байса бэхижэжэ, үйлэдбэридэ һайн нүлөөтэй байна. 1973 оной-хитой сасуулжа харахада, үнгэрэгшэ жэлдэ шалтагаангүйгөөр ажалдаа гарангүй байха ябадал, ниитын гурим хазагайруулха ушар комбинадта нилээд үсөөрөө.

Политическэ гэгээрэлэй кабинедэй ажал ябуулгые һайжаруулха хэрэгтэ тэрэнэй библиотекэ нилээд ехэ үүргэ дүүргэнэ. Библиотекэдэмнай олон мянган боти элдэб янзын ном, харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүд бии. Ямар нэгэн түүхэтэ һайндэртэ зорюулагдаһан, мүн пропагандистнуудай хэрэглэхэ номуудай выставкэнүүд, стендүүд библиотекэдэ эмхидхэгдэдэг юм.

Партида, совет арадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаһан Хандалга, 1975 ондо социалис мүрысөө эмхидхэхэ тухай партиин ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолнууд хэблэлдэ һаяхан тунхаглагдаба. КПСС-эй ЦК-гай Хандалгые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан митингнүүд комбинадай цехүүдтэ боложо, түрэл партиингаа дотоодын ба гадаадын политикын бүрин мүһэн дэмжэжэ байһанаа ажалшаднай мэдүүлбэ. 1975 оной, мүн табан жэлэй даабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхэ талаар үйлэдбэриин олохон коллектив уггамжын түсэб, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые баталан абана. Тиигэхэ зуураа үйлэдбэридэ хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд, нөөсэеэ элирүүлэн ашаглаха, техникэ болон бүхы түхеэрэлгэнүүдээ бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэдэг болохо хэмжээнүүдые хараална. Тиигэжэ үйлэдбэриин ашаг үрые улам дээшэлүүлхэ зорилго урдаа табижа байна.

Парти ба правительствын шухала удха шанартай эдэ документнүүдэй эрилтэнүүдтэй зохилдуулан ажалшадай дунда ябуулагдадаг үзэл сурталай хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха талаар партийна комитет, тэрэнэй политическэ гэгээрэлэй кабинет тодорхой хэмжээнүүдые хараалжа байнхай.

К. ДУБРОВСКИЙ,
Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай политическэ гэгээрэлэй кабинеые даагша.
Б. ВАНЧИКОВ,
манай корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Пропагандист В. И. Суппес ээлжээтэ хэшээлээ үнгэргэжэ байна. 2. Политическэ гэгээрэлэй кабинедэй библиотекэ соо.

Захааминай аймаг.

Венгриин хүн зон байгаалиие ехээр сэгнэдэг, хамгаалдаг заншалтай. Тиимэл һэн тулань эндэ СЭВ-эй гэшүүн оронуудай байгаали хамгаалха талаар мэргэжэлтэдэй түрүүшын уулзалга болоһон байгаа бшуу.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СЭВ-эй түлөөлэгшэд Будапештдэхи Кишпештскэ теплоцентральда ерээд байна. Эндэ агаарай сэбэрые шалгажа байха аппаратуранууд тодхогдонхой юм.

МТИ—ТАСС-ай фото.

ЯРУУНЫН АЙМАГАЙ ҺОНИН

ТҮГЭСХЭЛЭЙ КОНЦЕРТДЭ ХАБААДАЛСАХАНЬ

Нарһатын соёлой ордон соо арадай дуунуудые гүйсэдхэлгөөр аймагай харалга-конкурс эхилбэ. Соёлой байшангуудай дэргэдэхи уран һайханай юһэн коллективэй дуушад энээндэ хабаадалсаһан байна. Хори гаран номерой дундаһаа эгээл эрхимүүдынь шэлэгдээ. Жюриин гэшүүд арадай дуунуудые нэгэ нэгээрээ ба бүлэглэн дуулагшадай алиниинь уран хонгёо хоолойгоороо онсо шалгарнаб гэжэ тодорууллаа. Тиихэһээ гадна, олон тоото харагшад халуун альга ташалгаараа жюриин гэшүүдэй нарин сэгнэлтэһээ дутуугүйгөөр эрхим дуушадые элирхэйлжэ үгөө.

Мужыхын соёлой байшангай дэргэдэхи уран һайханай бүлгэмэй дуушан Дулмажаб Санжиева буряад арадай «Хуримай дуу» уян солгёотойгоор хангюурдажа, бултанай магтаалда хүртэбэ. Мүн «Нажар» гэжэ дуу гүйсэдхэһэн «Улаан туяа» совхозой слесарь Александр Айханов (Эгэтын соёлой байшан) түрэл арадайнгаа дуунуудые уран бэрхээр дууладаг, һайхан хоолойтой байһанаа харуулаа. Тэрэшэлэн Гүндэ тосхоной клубые даагша Нина Васянина «Хэн бэ даа, хэм» гэжэ чуваш арадай дууе шадамараар гүйсэдхэжэ, онсо шалгараа.

Бүлэглэн дуулалгаар аймагай түбэй «Яруна» гэжэ залуу ансамбль тон һонирхолтой программатай, һайн бэлэдхэлтэй байһанаа энэ конкурс дээрэ харуулһан байна. Тус бүлгэмые республикын соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ Людмила Марковна Черепанова хүтэлбэрилдэг юм. «Тойроод үргэлжэ полинууд», «Нуга гол дээрэ» гэһэн хороводно дуунуудые, «Мякитка» гэжэ шог зугаата дуу гүйсэдхэхэдээ, «Яруна» ансамблиинхид бусад хоровой коллективүүдэй дунда онсо шалгараа.

Дээрэ нэрлэгдэһэн номернууд Улаан-Үдэдэ январь һарада болохо арадай дуу гүйсэдхэгшэдэй болон хоровой бүлгэмүүдэй түгэсхэлэй концертдэ табигдахаар зууршалагдаба.

БЭРХЭШҮҮЛ ШАЛГАРБА

Боксоор хубиин ба командна түрүү һуури эзэлхын түлөө һонирхолтой мүрысөөн аймагай түб тосхондо боложо үнгэрөө. 8 команда чемпионой нэрэ солодо хүртэхын түлөө тэмсэбэ. Үльдэргэ, Эгэтын адаг, Мужыха, Комсомольско, Тэлимбэ, Нарһата болон бусад тосхонуудай шамбай шанга залуу хүбүүд ринг дээрэ нарин бэрхэ нааданай һайн техникэ, тунхарихагүй хаба шадал харуулбад. Түрүүшын хэдэн уулзалгануудта Мужыхын Ж. Цыренов, Д. Цыренов гэгшэд, аймагай чемпион байһан, 1974 ондо республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадалсаһан Гындеснов, Баторов (Нарһата) илажа гараа. Тэрэшэлэн аймагай 1973 оной чемпион, Үльдэргын дунда һургуулиин түлөөлэгшэ Ц. Цыбикжапов, мүн эндэхи нютагай боксер Найданов, Мужыхаһаа ерэһэн Басндуев, Нарһатын Доржиев гэгшэд өөһэд өөһэдынгөө уулзаһан боксернуудые бэлэхэнээр шүүгээ. Иигэжэ өөһэдынгөө шэгнүүртэн сооһоо илажа гараһан эдэ боксернууд физкультура болон спортын комитедэй «Урожай» бүлгэмэй райсоведэй, ВЛКСМ-эй райкомой грамотануудаар шагнагдаба. Мужыхын М. Бурлаков, Гүндын Тугмитов илалта туйлахын түлөө ехэ зоригтойгоор тэмсэһэнэйнгээ, Нарһатын Б. Баторов, Үльдэргын Дугаров эгээл нарин онол шадабари харуулһанайнгаа түлөө баһал грамотануудта хүртөө.

Д. ДУГАРОВ.

СЕМИНАР БОЛОБО

КПСС-эй обкомой Политическэ гэгээрэлэй байшан политическэ дээдэ шатын һуралсалай пропагандистнарай семинар үнгэргэбэ. Энэ семинар гурбан үдэр соо үргэлжэлөө. Партийна ба совет хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, дээдэ һургуулинуудай багшанар, Улаан-Үдын эрхим пропагандистнууд семинарта хабаадагшадай урда элидхэлнүүдые хээ. Республикын госпланай түрүүлэгшын орлогшо М. А. Петрунинай «1974 оной гүрэнэй түсэб ба социалис уялгануудай дүүргэлгын дүнгүүд», философиин эрдэмэй кандидат И. И. Осинскиин «КПСС-эй XXIV съезд ангинуудай хоорондохи холбоон, ангигүй коммунис общество байгуулха замууд тухай», педагогикын эрдэмэй кандидат Г. И. Молоновой «Бүхы талаараа хүгжэнги хүниие хүмүүжүүлгэ — социализм ба коммунизмын соёлой талаар шэнэдхэн хубилалталтын гол зорилго», экономикын эрдэмэй кандидат Б-М. Б. Балдановай «Мүнөө үеын ажал эрдэм наукын үндэһөөр эрхилхэ тухай», КПСС-эй обкомой лектор А. С. Серебряковой «Совет гүрэнэй дотоодын ба уласхоорондын байдал тухай» гэһэн лекцинүүдые пропагандистнууд шагнаа.

Түүхын шэглэлэй теоретическэ семинарнуудые хүтэлбэрилдэг хүдөөгэй пропагандистнууд, Улаан-Үдын пропагандистнууд — Э. Д. Гаврилова (медицинскэ училищи), М. В. Шаргаева (25-дахи һургуули), А. Н. Гершевич (47-дохи һургуули), Л. Г. Башкир (хүдэлмэришэн залуушуулай нэгэдэхи һургуули) гэгшэдэй үнгэргэһэн хэшээлнүүдтэ байлсажа, политическэ һуралсалай хэшээлнүүдтэ хэрэглэдэг техническэ болон харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдтэй танилсаа. Семинарта хабаадагшад эрдэмтэдэй, тэрэ тоодо СССР-эй АН-ай Сибириин отделениин Буряадай филиалай Президиумэй түрүүлэгшэ, профессор, ветеринарна эрдэмэй доктор В. Р. Филипповэй хэлэһэн үгые һонирхожо шагнаба. Буряадай филиалай саашанхи хүгжэлтэ тухай профессор хөөрэжэ үгөө. Пропагандистнууд электронно-тоололгын түбэй хүдэлмэритэй, геологиин институдай музейн экспонадуудтай танилсаһан байна. Пропагандистнууд дүй дүршэлөөр андалдалсаба. Пропагандист П. П. Китаев (Байгалай леспромхоз), К. А. Десятова (Закаменска хотын 2-дохи һургуули), Б. Э. Дагбаев (Хориин аймагай Тээгдын дунда һургуули), В. О. Покровская (Новосретинскын дунда һургуули) болон бусад политическэ һуралсалай асуудалнуудаар элидхэлнүүдые хээ.

А. БАИНОВ.

Октябриин социалис революциин политическэ ар... эмхидхэн байгуулгада, ...дэлмэришэд ба таряашад... холбоо барисаае бэхи... үүлгэдэ тон ехэ үүргэ ...гэһэн байха юм.

...энэ дүршэл уласхоорон... удха шанартай. Юуб ...эдэ, хүдэлмэришэн ан... ба таряашадай хоорон... холбоо барисаан хадаа, ...инэй хэлэһэнэй ёһоор,— ...дүйн социалис револю... ...нуудай, бухэдэлхэйн хэм... ...гээр абажа харабал. ...эл шухала асуудалынь ...охо юм (т. 44, 305-дахи ...уудаһан).

1905 оной хабар, зүн ар... ...да ба флодто буһалгаа... ...уд боложо эхилээ бэлэй. ...онь һарада «Потёмкин» гэ... ...э броненосецой матросууд ...һалгаалан бодобо. Тэрэл ...эй намар Кронштадтда вос... ...аниин гал дүлэн соробхёо. ...ара далайн флодой матро... ...уд лейтенант Шмидтын хү... ...лбэри доро алдар суута ...роһон восстаниие эхилһэн ...үхэтэй. Тиигэжэ революционно хүдэлөөн хаанта Рос... ...н зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ нэб... ...рэн ороһон болоно бшуу.

Түүхэдэ урдань хэзээдэшье үзэгдөөгүй ажалша олон... ...тын политическэ органи... ...нуудай мүндэлэн бии ...ооһон ушарһаашье 1905 — 1907 онуудай революцида хүдэлмэришэн ангиин ударидахы үүргые хаража болоно. Тиихэдэ хүдэлмэришэн депутадуудай Соведүүд, һүүлээрнь — таряашад ба солдат депутадуудай Соведүүд бии болоо һэн. Соведүүд түрүүшээр стачка хүтэлбэрилхэ эмхинүүд байһанаа, хожомоо революционно засагай, пролетариат ба таряашадай революционно - демократическа диктатурын органууд болотороо хүгжэһэн юм. Энэниие ерээдүйн Совет засагай, мүн пролетариадай диктатурын ерээдүйн гүрэн түрын байгуулалта гэжэ В. И. Ленин сэсэн мэргээр сэгнээ һэн. Соведүүд тухай ленинскэ һургаалай гүн гүнзэгы удхатай байһые Агуу Октябрь СССР-эй түүхэтэ дүршэл гүйсэдөөр харуулаа. Соведүүд манай орон дотор үргэн ниитые хабаадуулһан арадай засагай бодото зурганууд, демократиин бодото үльгэр жэшээ болонхой.

Москвагай Декабрьска зэбсэгтэ восстани революциин хүгжэлтын эгээл дээдэ шатань болоо. Өөрынгөө III съездын шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, ажалшан арадые үзэл сурталай-политическэ талаар бэлдэлгын, восстаниие эмхидхэлэй техническэ талаарнь бэлдэлгын нилээд ехэ хүдэлмэри парти ябуулаа. Снарядуудаар һандаагдаһан, гал түймэрөөр үрхирһэн, шуһаар будагдаһан Улаан Пресниин баатаршалга — дэлхэйн революционно хүдэлөөнэй түүхэдэхи эгээл толотомо хуудаһануудайнь нэгэн болоно. хэтэдээ мүнхэрэн үлэхэ. Ажалшад дайшалхы хүсэеэ түрүүшынхеэ шалгаа, баррикадна байлдаанай дүршэлтэй болоо.

Арад түмэнэй түрүү хүсэн, хүтэлбэрилэгшэнь байха үүргэеэ пролетариат нэн түрүүн өөрынгөө партяар дамжуулан бэелүүлдэг. Энэнь ородой түрүүшын революциин жэлнүүдтэ эли бодо харагдаа бэлэй. Тиихэдэ большевигүүд марксизмын агууехэ теоретик, ажалшан арадай вождь В. И. Ленинэй зохёоһон, научнаар баримталагдаһан тодо һонор программатай гансахан парти байһан юм. III съездын шиидхэбэринүүд, В. И. Ленинэй тэрэ үедэ бэшэһэн зохёолнууд дотор пролетариадай ударидахы үүргэ, хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай хоорондохи холбоо барисаан тухай үзэл суртал бүри гүнзэгырүүлэгдэһэн, хаанай засагые усадхаха тэмсэлэй арга нүхэсэлнүүд, харгы замууд заагдаһан байгаа. Революциин гол хүсэн болохо пролетариадай ударидалга доро үнгэрһэн буржуазно-демократическа революци илабал, засагые буржуазиин мэдэлдэ оруулха бэшэ, харин пролетариадай ба таряашадай революционно демократическа диктатура тогтоогдохо ёһотой гэжэ эдэ зохёолнууд соо заагданхай, мүн буржуазно-демократическа революциин социалис революци боложо хүгжэхэ тухай теори баталагданхай.

«Хаанта засагай эсэргүүсэлтые хүсөөр дарахын, тогтууригүй үзэл бодолто буржуазие хабаагүй байлгахын тула бүхы таряашадые өөр тээшээ татан, пролетариат болбол демократическа хубилалтануудые эсэстэнь хүргэхэ ёһотой, — гэжэ В. И. Ленин бэшээ һэн. — Буржуазин эсэргүүсэлтые хүсөөр дарахын, тогтууригүй үзэл бодолто таряашад ба жэжэ буржуазие хабаагүй байлгахын тула арад зоной дундаһаа пролетар шахуу зониие өөр тээшээ татан, социалис хубилалтануудые бэелүүлхэ ёһотой» (т. 11, 90-дэхи хуудаһан).

Социалис революци тухай ленинскэ һургаалай гол эшэ үндэһэн болохо теоретическэ тобшололнууд, стратегическэ ба тактическа заабаринуудай тон зүб байһые 1905—1907 онуудай революци жэнщэдгүйгөөр гэршэлээ һэн. «Буржуазно-демократическа революциин үедэ пролетариадай дүүргэхэ хүтэлбэрилхы үүргэ тухай, пролетариат ба таряашадай революционно-демократическа диктатура, ондоо ангинууд ба партинуудта ямараар хандаха тухай, революциин хүсэнэй ургажа гү, али буураж байха үедэ пролетариадай партиин баримталха тактика — эдэ бүгэдэн тухай Ленинэй һургаал хадаа мүлжэлгэ дарлалтата байгуулалтые үшөө унагаажа үрдеэгүй арадуудта большевик ёһоной «тактика бүгэдэндэ шухала үльгэр жэшээ» боложо байһаар». — гэжэ Л. И. Брежнев хэлээ һэн.

Хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй хүгжэлтэдэ һаад тойбо татан, тэрэниие имагтал буржуазин уг зорилгонуудые бэелүүлгээр хизаарлахые, революционно замһаань хадууруулаад, реформис харгы руу түлхихые оролдоһон оппортунизмтай тэмсэжэ, парти энэ революциһаа түүхэтэ дүй дүршэлөөр баяжаад гараа һэн. Парти хүдэлмэришэн ангиин ёһотой вождинь боложо шадаа. «1905 оной хабар манай парти чюуса кружогуудай союз байһан юм; намарынь олон миллион пролетариадай парти болоод хөй байгаа», — гэжэ Ленин тэмдэглээ һэн. (т. 17, 145-дахи хуудаһан).

Россин түрүүшын революци хаанта засагта хатуу шанга сохилто хээ. Энэ сохилтоһоо тэрэ хожомоо һэргэжэшье шадаагүй. Нэгэн доро энэ хадаа бүхы империалис байгуулалтын урдаһаа бууһан сохилто мүн байгаа. Капитализмын амгалан эрхэ байдалда хүгжэхэ үе сагынь дүүрэжэ, ажал капитал хоёрой хоорондо шиидхэхы удха шанартай эбсэшэгүй тулалдаанууд үе саг ерэбэ гэжэ энэ сохилто элитээр харуулаа һэн.

1905—1907 онуудай революци Баруун Европын арадуудта Парижска коммунын тэмсэл, зоригоор шэрээгдэһэн домогто уеын һэргэн срэһые харуулаа. Тэрэниие даган, бүхы капиталис дэлхэйдэ стачечна тэмсэл эрид түргэн ургаа, революционно үзэл суртал нүлөө ехэтэйгээр дэлгэржэ эхилээ, хүдэлмэришэн анги нягта нэгэдэлдэ эрмэлзэдэг болоо. Россин бүхы үндэһэ яһанай хүдэлмэришэдые нэгэдүүлжэ шадаһан энэ революциин суурян гүрэнэйнгөө хилэ дэлбэ сохин гаража, Азиин оронуудай олон миллион арадуудые эрхэ сүлөөгэй, бэеэ дааһан байдалай түлөө тэмсэлдэ бодохыень уряалаад, сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ шэнэ түлхисэ боложо үгөө.

* * *

Совет арад, дэлхэйн бүхы түрүү үзэлтэй хүнүүд Россин түрүүшын революциин 70 жэлэй ойе тэмдэглэхэ зуураа, тэдэнэй алдарта геройнуудай дурасхаалые ёһолон хүндэлнэ. Мүнөө социализм добтолхы үе сагтаа оронхой, тэрэ түүхын хүгжэлтын эгээл нүлөөлхы удха шанартай ниитэ хүсэн болонхой.

СССР-тэ ленинскэ Коммунис партиин хүтэлбэрилгэ доро хүгжэнги социалис общество байгуулагданхай. КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, манай ороной ажалшад бата найдамтайгаар коммунизмын материально-техническэ бааза байгуулна. Дэлхэйн социалис нэгэдэлтэ оронууд жэл ерэхэ бүри хүгжэн бэхижэнэ. Империализмын колониальна байгуулалта һандаран унаа.

Дэлхэйн шарай үндэһөөрөө хубилаа. Мүнөө үедэ капиталис гүрэнүүдтэхи пролетариадай хэжэ байгаа томо томо тулалдаанууд ангиин шэнэ байлдаануудай эхин дохёо мүн. Тэдэ ниитын байгуулалтада үндэһэн хубилалта, мүн ажалшадай элдэб бүлэглэлнүүдтэй холбоо барисаатай хүдэлмэришэн ангиин засагта асаржа магад гэһэн тобшолол Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай Уласхоорондын Зүблөөн (1969 он) хээ бэлэй.

Империализмын үе сагтахи арадай түрүүшын революциие толгойлһон, ажалшадые Агуу Октябриин илалтада асарһан, империализмда эсэргүү тэмсэлдэ, дэлхэйн коммунис, хүдэлмэришэнэй ба национальна-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй бүхы отрядуудай бата жагсаалай түлөө арадуудай хамтын тэмсэлдэ туйлай ехэ хубитаяа оруулһан, оруулжашье байһан Ленинэй партиин — КПСС-эй олон жэлэйнь баян дүй дүршэлые марксистско-ленинскэ партинууд империализмда эсэргүү тэмсэлээ тэрэнэй өөрынь эшээн соо эрхилхэдээ, амгалан байдалай, демократиин, социализмын түлөө тэмсэлэйнгээ зэбсэг болгоно, нюдэ балай дабтангүй, харин нютаг оронойнгоо байдалда тааруулан хэрэглэнэ. КПСС-эй революционно дүй дүршэл, революционно ёһо заншалнуудынь, эб найрамдалай, манай орондо социализм ба коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлэй дүй дүршэлынь түрүү үзэлтэй хүн түрэлтэнэй сэгнэшэгүй баялиг болонхой.

К. ГУСЕВ,
түүхын эрдэмэй доктор, профессор.

НЮТАГ НЮТАГАЙ hОНИН

ЕХЭ ШҮҮБЭРИНҮҮД ТУДАБА

ПЕТРОПАВЛОВКА. Аймагай түб тосхоной нөөсэлэлгын касса 1974 ондо нэмэжэ гаргагдаhан (шэнэ жэлэй) лотерейн золто билетүүдэй ээдтэ шүүбэриинь түлэжэ эхилбэ. Дэрэстэй тосхондо ажаhуугша Н. И. Хепертова, Петропавловка тосхонhоо Н. В. Дементьева гэгшэд 250 түхэригэй «Океан» холодильник, Зэдэ станцида ажаhуугша И. Н. Балбанов, Дэрэстэйhээ С. З. Попов, С. И. Бартасова гэгшэд хибэс болон спортивна хубсаhануудые шүүhэн байна. Мүн эндэ 1-hээ 100 түхэриг хүрэтэр мүнгэ шүүhэн хүнүүд олон.

М. ГАЛСАНОВ.

* * *

ЗАКАМЕНСК. Энэ хотодо ажаhуугша Е. А. Максимовта шэнэ жэлэй лотерейн билет ехэхэн баяр асарhан байха юм. Тэрэ шэнэ жэлэй хундага үргэхэдөө, хүнгэн автомашина шүүжэ хүнхинүүлхэл байхаб гэжэ шэнэ жэлэй шог зугаа болгон хэлэhэн байгаа. Үнэхөөрөөшье, хэлэhэн үгэнь хүсэлдэжэ, нэгэ биледэйнь номер ехэ золтой байшаба. Е. А. Максимов ГАЗ-968 түхэлэй «Запорожец» автомашина шүүжэрхёо. Ингэжэ тэрэ 30 мүнгөөр 3500 түхэригэй хүнгэн машина шүүhэндээ угаа баяртай.

Б. ЖАНЧИПОВ.

Дамбаил Дмитриевич Манжиханов эмнэлгын газарта хорёод жэлэй туршада хүдэлнэ. Мүнөө тэрэ эндокринологическа диспансертэ рентгенолог - эндокрин о л о-гоор хүдэлдэг юм.

Дамбаил Дмитриевич хүн зониие аргалха хэрэгтэ оролдосотой, үбшэнтэндэ урин зулгыгаар хандадаг байна. Тиимэhээ зоной дунда хүндэтэй болонхой. Нүхэр Манжиханов ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Диспансерэй дүршэлтэй пропагандист байhан тула тэрэ политкружогые хүтэлбэрилнэ. Һайнаар ажаллаhанайнгаа түлөө тэрэ нэгэнтэ бэшэ Хүндэлэлэй грамотада хүртэhэн байха.

Ч. Д. БУДАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д. Д. Манжиханов ажалдаа.

Авторай фото.

СПОРТ ═ СПОРТ ═ СПОРТ ═ СПОРТ

ЕЛҮҮР ДЭЭРЭ—КОНЬКИШАД

Профсоюзуудай үбэлэй VIII спартакиадын тоосоогоор «Труд» бүлгэмэй конькишадай мүрысөөн hаяхан Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадионой елүүр дээрэ болобо. Табан командын гуша гаран спортсмен энээндэ хабаадаа.

Түрүүлэн эхэнэрнүүд 500 метртэ урилдаhан байна. Хандагатайн леспромхозой түлөөлэгшэ Нина Соголова, «Теплоприбор» заводой үйлэдбэриин гимнастикын методист Людмила Шевчук урилдахань гээд соносхохотойнь сасуу, старт үгтэжэ, хоёр басагад урагшаа шуумайшаба. Уданшьегүй спортын мастер Шевчук түрүүлэн фиништэ хүрэжэ ерэнэ. Тэрэ 51,04 секунда саг харуулаа. Бусад спортсменкэнүүд энэ үрэ дүнгые үлүүлжэ шадаагүй.

Энэ зайда эдир басагадай дундаhаа Хандагатайн леспромхозой түлөөлэгшэд Зина Алексеева, Таня Петрова гэгшэд эрхимлэбэд.

Улаан-Үдын лесотехническэ техникумэй hурагша Александр Антонов, судна заhабарилгын заводой спортсмен Владимир Переломов, Хандагатайhаа ерэhэн Анатолий Нартуев гэгшэд 500 метрэй зайда эдир хүбүүдэй дундаhаа илажа гараа. Александр Антонов энэ зайе 50,1 секунда соо гаталhан байха юм.

500 метртэ эрэшүүлэй урилдахыень сугларагшад ехэтэ хүлеэhэн байна. Ушарынь юуб гэбэл, спортын хэдэн мастернууд мүрысэхэ еhотой байгаа. Прибор бүтээлгын заводой түлөөлэгшэ, велосипедээр спортын мастер Александр Бруднев, «Бурятгражданпроект» институдай хүдэлмэрилэгшэ, спортын мастер Сергей Воронин түрүүлэн старт абаба. Эндэ дүршэл шадабари ехэтэй Воронин яhала hайн саг харуулаа — 47,4 секунда. Зүгөөр спортын мастер Вячеслав Шеглатов 46,2 секунда саг харуулжа эрхимлээ.

Удаань басагад — 1000 метртэ, эхэнэрнүүд 1500 метртэ урилдаа. Түрүүшынхидэл мэтэ, Хандагатайн леспромхозой эдир конькишад З. Алексеева, Т. Петрова гэгшэд нэгэдэхи, хоёрдохи hууринуудые эзэлбэ. Эхэнэрнүүдэй дунда спортын мастер Людмила Шевчугтай тэнсэжэ урилдаха хүн байгаагүй.

1500 метр. Энэ зайда эдиршүүл соохоо судна бүтээлгын заводой түлөөлэгшэ Владимир Переломов яhала hайн дүн туйлажа, нэгэдэхи hуури эзэлээ — 3,02,4 мин. Хандагатайн леспромхозой конькишад Мункоев, Нартуев гэгшэд шангай удаадахи hууринуудта гараба.

Мүрысөөнэй түгэсхэлдэ эрэшүүл 3000 метрэй зайда урилдаба. Эндэ спортын мастер Сергей Воронин бултанhаа hураггүй булюу байба — 5,09,5 мин. Юрий Матусевич энэ зайе 5 мин. 38,7 секунда соо гаталжа, хоёрдохи hуури эзэлээ. Энэнь хоёрдохи разрядтай спортсменэй ехэ амжалта болоно.

Мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолходонь, Хандагатайн леспромхозой конькишад 302 очко абажа, командаараа эрхимлээ.

—Энэ хадаа манай «Труд» бүлгэмэй спортсменүүдтэ спартакиадын тоосоондо hаяар эхилхэ республикын түрүү hуури эзэлэлгын мүрысөөндэ бэлэдхэл болохо байна. Тиин энэ мүрысөөнэй дүнгүүдээр суглуулагдамал командаяа бүридүүлхэбди гэжэ «Труд» бүлгэмэй областной Соведэй түрүүлэгшын орлогшо С. Ц. Цымпилов хөөрэнэ.

Б. М. ЖИГЖИТОВ.

ХАБАРОВСКА ХИЗААР. Соолго сооложо, загаhа бариха дуратай олон мянгаад хүн амаралтын үдэрнүүдтэ Амар мүрэн тээшэ ошодог юм.

Гэбэшье иимэ ехэ олзо омогтой хүн бүхэн бусадаггүй. Найхин тосхоной соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэ Лидия Алексеевна Пашкова 10-аад килограмм шэгнүүртэй сурхай татажа гаргахын тула нилээд хүлэрхэ ушартай болоhон байна (зураг харагты). Хахад часай турша соо тэмсэжэ, тэрэ олзоёо мүльhэн дээрэ гаргаhан байха юм.

ТАСС-ай фотохронико.

ТОБШОХОНООР...

★ БАСКЕТБОЛ. Эхэнэр баскетболистнуудай дунда ороной түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн ээлжээтэ наадanda Алма-Атын «Университет» 86:85 тоотойгоор Киевэй «Динамо» командые шүүбэ. Мүн Московско областиин «Спартак» Ленинградай «Буревестнигые» 99:60, Ленинградай нүгөөдэ — «Спартак» команда Ташкентын «Скифые» 80:44 тоотойгоор шүүhэн байгаа. Ээлжээтэ — гурбадахи наадanай үнгэргэгдэхэдэ, Московско областиин «Спартак» Киевэй «Динамо» командые 100:83, Ленинградай «Спартак», «Буревестник» командынгаа баскетболистканууд ые 86:67 тоотойгоор шүүбэ.

Эрэшүүлэй дунда үнгэргэгдэhэн наадanda Тбилисиин «Динамо» Москвагай «Динамо» командые 81:75, 99:86 тоотойгоор хоёр удаа шүүгээд ябана.

★ ФУТБОЛ. Москвагай ЦСКА командын футболистнууд Ирагай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командые 6:1 тоотойгоор шүүhэн байна. Энээгээр ЦСКА-гай футболистнууд тус орондо аяншалгаяа түгэсхэбэ. Нүгөөдэ — СССР-эй суглуулагдамал командын гэшүүд Югославиин командатай нүхэр ёhоной уулзалга үнгэргэбэ. Эндэ манай ороной команда 1:0 тоотойгоор шүүhэн байна. 83-дахи минутада Блохин тоо нээhэн байгаа.

★ ХОККЕЙ. Ороной түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн наадanda Москвагай «Спартак» ЦСКА-гай командые 3:2 (2:1, 1:1, 0:0) тоотойгоор шүүбэ. Москвагай «Крылья Советов» — Горькиин «Торпедо» — 8:4 (2:2, 3:1, 3:1), Воскресенскиин «Химик» — Челябинскын «Трактор» — 5:4 (2:2 1:0, 2:2), Москвагай «Динамо» — Ригын «Динамо» — 5:3 (1:1, 2:0, 2:2), Саратовай «Кристалл» — Ленинградай СКА — 5:5 (0:3, 2:1, 3:1) тоотойгоор ээлжээтэ уулзалгаяа түгэсхөө.

★ БОКС. Лас-Вегас хотодо СССР США хоёрой боксернуудай дунда нүхэр ёhоной уулзалга түрүүшынхеэ үнгэргэгдэhэн байгаа. Манай командын гэшүүд Владислав Засыпко (Донецк), Давид Торосян (Ереван), Василий Соломин (Пермь), Леонид Шапашников (Львов), Вячеслав Лемешев (Москва), Виктор Ульянич (Ростов-на-Дону) гэгшэд шүүжэ, наадан 6:5 тоотойгоор дүүрэжэ, СССР-эй суглуулагдамал команда шүүжэ гараа. Удаадахи уулзалга Лей-Тахо хотодо январиин 22-то болохо юм.

★ ШАТАР. Москвада, СССР-эй Шатаршадай түбэй клуб соо январиин 19-дэ шатараар дэлхэйн эхэнэр чемпионтой наадаха эрхэ олохын түлөө түрүүшын наадан эхилбэ. Уласхоорондын мастернууд Тбилисиин Нана Александрия Ленинградай Ирина Левитина хоёрой хоорондо эхилhэн наадан 41-дэхи ябадалдаа хойшолуулагдаhан байгаа. Үглөөдэрынь наадан үргэлжэлүүлэгдэжэ, 55-дахи ябадалдаа шатаршад тэнсэбэ.

(ТАСС).

ЭДИРШҮҮЛ МҮРЫСЭНЭ

★ Юhэн хотын эдир боксёрнуудай бүхэсоюзна мүрысөөн hурагшадай үбэлэй амаралтын үедэ манай Эхэ ороной ниислэл — Москва хотодо болоhон байна.

Хориин, Түнхэнэй дунда hургуулинуудай hурагшадhaa бүридэhэн манай республикын суглуулагдамал команда дүрбэдэхи hуурида гараа.

50 килограмм шэгнүүртэн соохоо Хориин дунда hургуулиин hурагша Галсанов илажа, чемпионой нэрэ солодо хүртэбэ. Тренер Дулзын Дондокович Бабудоржиев энэ талаар ехэ габьяатай. Түнхэнэй эдир боксёр Укоев шангай гурбадахи hуури эзэлhэн байха юм.

★ Теннисээр «Лермонтовэй мемориал» гэhэн мүрысөөн Пятигорск хотодо боложо дүүрэбэ. 14 командын эдир теннисистнүүд энэ заншалта наадanda хабаадаhан байна.

Манай республиканска спортивна hургуулиин хүмүүжэмэлнүүд зургаадахи hуурида гараа.

Алас-Дурна зүгэй кубогта хүртэхын түлөө теннисээр мүрысөөн hаяхан Улаан-Үдэдэ болобо. Зургаан областиин, автономито республикын эдир теннисистнүүд энэ кубогта хүртэхые эрмэлзэhэн байна.

Басагадай дундаhaa манай спортсменкэнүүд илажа, Алас-Дурнын кубогаар шагнагдаа. Камчаткын, Приморийн түлөөлэгшэд удаадахи hууринуудые эзэлбэ.

Камчатска областиин хүбүүд-теннисистнүүд илаhан байна. Шэтын түлөөлэгшэд — хоёрдохи, манай спортсменүүд гурбадахи hуурида гараа.

★ Волейболоор хүүгэдэй спортын hургуулинуудай дунда Буряадай АССР-эй түрүү hуури эзэлэлгын мүрысөөн болобо. 7 команда энээндэ хабаадаа.

Хүбүүдэй дундаhaa—республиканска спортивна hургуулиин хүмүүжэмэлнүүд, басагад соохоо Захааминай спортивна hургуулиин түлөөлэгшэд республикынгаа чемпионууд болоhон байха юм.

Манай корр.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда: «Бүгэдэ ниитын дунда hуралсалда» гэhэн түрүү бэшэг. «Түгэсхэхы жэлэй габшагай алхам» гэhэн гаршаг доро суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаhанда: Арадай хиналтын органуудай хүдэлмэридэ зорюулагдаhан тусхай материалнууд.

Гурбадахи хуудаhанда: «Түрүүшын баррикадануудай жэлнүүд» гэжэ Е. Тармахановай статья. Хилын саанаhaa абтаhан мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: Соёлой hонин. Спорт. Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «И школа, и дом» — телевизионно документальна фильм. 10.35 — «Балет тухай». 11.50 — Ниитын байгуулалта шэнжэлгэ. «Гүрэнэй үйлэдбэриин предприяти». 12.20 — «Буратинын выставкэ». 12.50 — Һүүлэй hонин. 13.00 — «Юhэдэхи студи». 13.45 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Крылья Советов» — «Динамо» (Ригэ), (2—3-дахи үенүүд). 15.00 — «Хүн ба хуули». 15.35—15.45 —Забhарлалга. 15.45 — «Концертын зал». СССР-эй арадай артист Ю. Гуляев дуулаха. 16.45 — Ородой түрүүшын революциин 70 жэлэй ойдо. «Поколение победителей» — уран hайханай фильм. 18.30 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.00 — «Юhэдэхи студи».

Улаан-Үдэ. 19.45 — «Факир из 4 «В» — телевизионно фильм. 20.15 — Телевизионно hонин. 20.35 — Хүдөөгэй ажалшадта зорюулагдаhан дамжуулга.

«Орбита». 21.05 — «Хүн ба хуули». 21.35—21.45 — Забhарлалга. 21.45 — Ородой түрүүшын революциин 70 жэлэй ойдо. «Поколение победителей» — уран hайханай фильм. 23.30 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 24.00 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат «Химик» (Воскресенск) — ЦСКА.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.45 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат «Крылья Советов» — «Динамо» (Ригэ). (2—3-дахи үенүүд).

Улаан-Үдэ. 21.05 — «Дуунтай уулзалга» (буряадаар). 21.35 — «Сердце Бонивура» телевизионно уран hайханай фильм.

ХИЛЫН СААНАHAA

ТЕЛЕФОН·ТЕЛЕГРАФ·РАДИО

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ?

1974 оной арадай ажахын түсэбүүдые дүүргэлгын дүнгүүдтэ зорюулагдаhан материалнуудые социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай хэблэл үргэнөөр толилно, социализм байгуулха хэрэгтээ арадуудай туйлаhан ажалай гайхамшаг амжалтанууд тухай хөөрэнэ.

Австралиин премьер-министрэй албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ерээд бусаhан тухай шэнжэлэлнүүдые Австралиин газетэнүүд толилходоо, Австралиин лейборис правительствын толгойлогшо Э. Г. Уитлемэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай хоорондо Москвада болоhон хөөрэлдөөнүүд олон асуудалнуудаар үгэеэ ойлголсожо байhыень элирхэйлэн гэршэлбэ, гээд тэмдэглэнэ.

Научно-техническэ, соёлой харилсаа холбоон тухай асуудалаар Москвада гар табигдаhан совет-австралиин хэлсээнүүдые шэнжэлэгшэд үндэрөөр сэгнэнэ.

Японой гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Миядзавын албанай хэрэгээр СССР-тэ ерээд бусаhан тухай Японой хэблэл үргэнөөр бэшэнэ. Энэ хөөрэлдөөнэй үедэ совет-япон эбэй договор баталха тухай хөөрэлдөөнүүд үргэлжэлүүлэгдэhэн, совет-япон харилсаанай асуудалнуудаар, мүн хоёр талые hонирхуулдаг, уласхоорондын хэдэ хэдэн асуудалнуудаар, hанамжануудаа хэлсэhэн байна. Эдэ хөөрэлдөөнүүдэй үедэ совет-япон харилсаае hайжаруулха хэрэгтэ ехэ амжалта туйлагдаа гээд Токиогой «Асахи» газетэ бэшэнэ.

Европо түбидэ амгалан тайбан байдал хангаха гээшэ энэ түбиин бүхы гүрэнүүдэй хүн зоной эрилтэ хүсэлэнгүүд болоно гээд ГДР-эй «Националь-цайтунг» газетэ бэшэнэ. Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар нийтэевропын зүблөөнэй хүдэлмэриие Женевэдэ hэргээлгэдэ зорюулагдаhан статьяе тус газетэ толилhон байна. Зүблөөнэй хүдэлмэриин дары түргэн, амжалтатайгаар түгэсхэгдэхэ байhанда этигэдэг тухайдаа тус газетэ мэдүүлнэ.

Совет-американ худалдаа наймаа хүгжөөхэ хараа түсэбүүд тухай американ олон газетэнүүд, бусад оронуудай хэблэл бэшэжэ үргэлжэлhөөр. Тиихэдээ Советскэ Союзай дотоодын хэрэгүүдтэ США-гай хамаарха гэhэн hэдэлгые эрид буруушаана. (ТАСС).

ТОКИО

Дипломатическа харилсаанай тогтоогдоhоор 50 жэлэй ой

ТАСС

Японой ба СССР-эй хоорондо дипломатическа харилсаанай тогтоогдоhоор 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан баярай суглаан январиин 20-до Токиодо болобо. Япон-совет хани барисаанай бүлгэм энээниие эмхидхэhэн байна. Олониитын түлөөлэгшэд, политическэ партинуудай ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд суглаанда хабаадаа. Бүлгэмэй президент, Японой политическэ элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша М. Акаги, япон-совет хани барисаанай парламентскэ нэгэдэлэй генеральна секретарь Х. Цудзихара баярай суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, хоёр ороной хоорондохи хани хүршэ ёhоной харилсаае саашаданъ хүгжөөн бэхижүүлгэ Ази түбидэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ ябадалда нүлөөлхэ гээд найдажа байhанаа мэдүүлбэд.

СОФИ

Хани ёhоной албанай хэрэгээр

ТАСС

КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Г. Гусак түрүүтэй ЧССР-эй партийно-правительственна делегаци БКП-гэй ЦК-гай, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй уряалаар хани ёhоной албанай хэрэгээр Софида ерэбэ. ЧССР-эй правительствын Түрүүлэгшэ Л. Штроугал болон Чехословакиин бусад хүтэлбэрилэгшэд делегациин бүридэлдэ ороно.

БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Т. Живков, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров ба Болгариин бусад хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшад Софиин аэродром дээрэ ЧССР-эй партийно - правительственна делегациие угтаба.

ПАРИЖ

ФКП-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ

ТАСС

Франциин Коммунис партиин Центральна Комитедэй пленум январиин 20-до эндэ нээгдэбэ. «Политическэ байдал ба партиин зорилгонууд» гэhэн асуудал зүблэхэ зүйлдэ табигдана. ФКП-гэй Политбюрогой гэшүүндэ кандидат Жан Кольпэн энэ асуудалаар элидхэл хээ.

Пленумэй хүдэлмэри хоёр үдэрэй турша соо үргэлжэлхэ.

НЬЮ-ЙОРК

Сионистнуудай харата ябуулгануудые зайсуулха

ТАСС

Январиин 19-нэй hүни ООН-ой дэргэдэ байдаг Советскэ Союзай, УССР-эй, БССР-эй саг үргэлжын түлөөлэлгэтэ эмхинүүдэй байшангые буудаhан байна. Хүнүүгэй байhан гэр руу гурбан hомо оробошье, талаан болоходо, хохидол ушаруулаагүй.

«Еврейнүүдые хамгаалха лиги» гэжэ нэрлэгдэдэг сионис хархис этэгээдүүд энэ гэмтэ хэрэгые үйлэдөө гээд американ хэблэл сэхэ бэшэнэ. Лигиин «фюрер» Качане гэгшын Израильhaa США-да бусажа ерэмсээрнь, тус эмхиин хорото муухай ябуулганууд дахинаа үргэдэhэн байна.

Урда тээнь Кахане түрүүтэй сионистнууд ООН-ой дэргэдэхи Совет түлөөлэлгэтэ эмхиин байшангай урда сугларжа, Нью-Йоркдо байдаг совет хүнүүдые үгы хэхэбди гэжэ занаhан байгаа.

ООН-ой дэргэдэ УССР-hээ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшэ В. Н. Мартыненко ООН-ой дэргэдэ байдаг США-гай түлөөлэгшэ Дж. Скали гэгшэдэ эрид буруушаалга эльгээбэ.

ХАНОЙ

РЮВ-эй ВРП-гэй МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

США-гай гүрэнэй департаментын hаяын ното тушаа Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын Гадаадын хэрэгүүдэй министерство мэдүүлгэ тарааба. Вьетнам тушаа Парижай хэлсээе РЮВ-эй ВРП ба ДРВ-гэй правительство сахинагүй гэhэн баталамжанууд худал хуурмаг, тон буруу байна гэжэ МИД тэмдэглэнэ.

США ба сайгон захиргаан хоёр жэлэй турша соо Парижай хэлсээе бүдүүлигээр эбдэжэ, Урда Вьетнамай арад зондо эсэргүү эзэрхэг түримхэй дайн байлдаагаа үргэлжэлүүлhээр гээд мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Тингэжэ Тхиеугай захиргаан Урда Вьетнамдахи байдалые түбэг бэрхэшээлдэ оруулаа. Индохитадта, бүхы Зүүн Урда Азида эб найрамдал, аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ түбэг ушаруулна.

Парижай хэлсээгээр абаhан уялгануудаа Холбоото Штадууд бүдүүлигээр эбдэhээр гээд мэдүүлгэ соо саашадаа хэлэгдэнэ. Вьетнамай бэеэ дааhан, дулдыданги бэшэ байдалые, нэгэдэлые, газар дайдынь бүрин бүтэн байлгые хүндэлхэ, Урда Вьетнамай дотоодын хэрэгүүдтэ сэрэгэй хүсөөр хамаархагүй гэhэн уялгануудые Парижай хэлсээгээр абаhан юм. Гэбэшье Холбоото Штадууд эдэ бүгэдые бүдүүлигээр эбдэжэ, Тхиеугай захиргаанда зэбсэг хэрэгсэлнүүдые үгэнэ.

США тагнуулай самолеуудые эльгээжэ, РЮВ-эй ВРП-гэй мэдэлдэ байhан ямар районуудта бомбо хаяхыень сайгон-агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдтэ заана, Холбоото Штадууд граждан хүнүүд хэбэртэйгээр хэдэн арбаад мянган алба хаагшадаа Урда Вьетнамда байлгаhаар. Иимэ баримтануud США-гай гүрэнэй департаментын нoто дотор хэлэгдэhэн баталамжануудай худал хуурмагые балшыса элирүүлнэ.

Американ хархис хүсэнүүдэй, Тхиеугай захиргаанай харата ябуулгануудые РЮВ-эй ВРП эрид буруушаагаад, Парижай хэлсээе наринаар сахиха, тэрэниие бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө саашадаа тэмсэхэ хүсэлэнтэй байhанаа мэдүүлээ. Урда Вьетнамай арад зоной өөhэдынгөө байдал өөhэдөө тодорхойлхо эрхынь түлөө, Вьетнамые эбэй ёhoop нэгэдүүлхын түлөө тэмсэхэ шухала.

Парижай хэлсээе эбдэhэнэйнгээ түлөө Холбоото Штадууд, Тхиеугай захиргаан бүрин харюусаха ёhотой гээд МИД-эй мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

ТОКИО

КПЯ-гай ЦК-гай ПЛЕНУМ БОЛОБО

ТАСС

Японой Коммунис партиин ЦК-гай табадахи пленум Токиодо боложо дүүрэбэ. Нютагай засагай зургаануудта энэ хабар үнгэргэгдэхэеэ байhан hунгалтада бэлэдхэхэ асуудалнууд, дотоодын ба уласхоорондын байдалай асуудалнууд, партиин болон партийна байгуулалтын ажал ябуулгын асуудалнууд пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

КПЯ-гай ЦК-гай секретариадай түрүүлэгшэ Т. Фува, КПЯ-гай ЦК-гай Президиумэй саг үргэлжын бюрогой гэшүүд К. Уэда, Т. Нисидзава пленум дээрэ элидхэлнүүдые хэбэ.

ЛОНДОН

Англиин автомобиль бүтээгшэдэй хүшэр байдал

ТАСС

Американ «Дженерал моторс» гэжэ компанида хабаатай «Воксхолл» гэдэг автомобильна фирмын 6 мянга гаран хүдэлмэришэн, алба хаагша hаяар ажалай гурбан үдэртэй неделидэ оруулагдахань. Тиихэдэ салин хүлhэниинь мүн лэ эды шэнээнээр бага болгогдохо байна гээд компаниин захиргаан соносхоо.

Ковентридэхи заводтонь хүдэлдэг 7 мянга гаран хүниие январиин 20-hoo хүдэлмэриин дүрбэн үдэртэй неделидэ оруулха гэhэн шиидхэбэри «Джегуар» гэжэ автомобильна компаниин абаhанайнь hүүлээр тус компаниин эзэд иимэ мэдүүлгэ хэhэн байна. Американ «Форд» гэжэ концерной Англидахи предприятинуудай 2 мянга шахуу алба хаагша ажалhaa гаргагдаа.

Автомобильнуудые худалдалгын, бүтээн гаргалгын эрид хороогдоhонhoo уламжалан хүдэлмэришэдые, алба хаагшадые үсөөн үдэртэй неделидэ оруулна, ажалhaань гаргана. Нёдондо жэл Англида 1973 онойхиhoo 400 мянга шахуу автомобиляар үсөөн худалдагдаа. Мүнөө үедэ 20 мянга гаран автомобиль «Крайслер корпорейшн» гэжэ складууд соо хэбтэнэ.

Элшэ хүсэнэй, экономикын доройтон уналгаhaa автомашинануудые худалдан абалга эрид доошолhон байна. «Бритиш лейланд» гэжэ ехэ компани илангаяа хүшэр бэрхэшээлтэй байдалда ороо. Тиин тэрэ финансын туhаламжа үзүүлхэ гуйлтатайгаар правительствада хандаха баатай болобо.

Автомобильна промышленностиие иимэ байдалhaa гаргахын тула тэрэниие дары түргөөр гүрэнэй мэдэлдэ абаха ёhотой гээд транспортна ба мэргэжэл шадабари багатай хүдэлмэришэдэй профсоюзай Бирмингемскэ отделениин «Морнингстар» газетэдэ толилогдоhон тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

ПЕКИН

КНР-эй конституцида хубилалтанууд оруулагдаа

ТАСС

Арадай түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай сесси дээрэ hайшаагдан абтаhан «Заhабари оруулагдаhан КНР-эй конституциин» текст эндэ толилогдоо. «Соёлой хубисхалай» үедэ гэнтэ hураггүйгөөр үгы болошоhон Лю Шао-циин эзэлжэ байгаа КНР-эй түрүүлэгшын тушаал энэ конституцяар хараалагданагүй. «Соёлой хубисхалай» үедэ hураг зэрэбгүйгөөр үгы болошоhон Хитадай бусад олон ажал ябуулагшадай хуби заяан тухай мүнөө болотор юуншье мэдэгдэнэгүй.

КПК-гай ЦК-гай түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун саашадаа ороной зэбсэгтэ хүсэнүүдые толгойлхо юм гээд конституци дотор хэлэгдэнэ. «Соёлой хубисхалай» үедэ захиралтын гуримаар нютагуудта бии болгогдоhон революционно комитедүүд хуулита болгогдоо. Хэзээшье, хэнээршье hунгагдаагүй эдэ комитедүүдые «арадай түлөөлэгшэдэй нютагай суглаануудай саг үргэлжын зургаанууд, тиимэhээ нютагай арадай правительстванууд гээшэ» гэжэ конституцинь нэрлэнэ.

Советскэ Союзтай ба бусад социалис оронуудтай хани барисаатай, харилсаа холбоотой байха тухай, КНР-эй эб найрамдалта гадаадын политика тухай хэлэгдэhэн 1954 оной конституциин бүхы гуримууд «заhагдаhан конституци» соохоо гаргагдаа. Энээнэй орондо Советскэ Союзда харша ябуулганууд, «дайнай болохо болоо haa-н, бэлэдхэл хэхэ шухала» гэhэн уриануд тэрээн дотор олон.

□«БУРЯАД ҮНЭН»□ 1975 оной январиин 22. □ 4-дэхи хуудаhан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-04314. Заказ № 04[illegible]